Başmuharriri:
Ahmet Emin YALMAN
VATANEVİ — Cağaloğlu, Molla Fenari S. 32
Telefon: 24136 — Telgraf VATAN İst.
9 HAZİRAN 1941
PAZARTESİ

VATAN

Fiyatı 5 Kuruş — SİYASİ SABAH GAZETESİ — Yıl: I — Sayı: 287

Suriyenin tarihi
Yazan: **Nusret Köymen**
Bugün 3 üncü sayfamızda

İsviçre gazetesinin bir hatası

Hiçbir tazyik karşısında eğilmeyiz!

Her türlü müfrit tekliflere ait ihtimaller iptidadan hesaba katılmış, kararlar verilmiş, ona göre hazırlıklar yapılmıştır

Yazan: ***Ahmet Emin YALMAN***

Bugünkü şartlar karşısında İsviçre ile Türkiye, biribirini anlıyan iki memleket haline gelmiştir. İsviçre dağları ve Türk yaylâları Avrupada hür fikirlerin, sulh idealinin, aklın son iltica yeridir. Mukadderattaki bu benzerlik iki memleket arasında gittikçe fazla sevgi ve alâka uyandırıyor. Bu sebeple, son zamanlarda İsviçre gazetelerinde bizi anlıyarak yazılmış birçok yazılar çıkmıştır. Bunlardan biri de Journal de Geneve' de (Avrupa ile Orta Şark arasındaki köprü) başlığı ile çıkan bir makaledir ki, tercümesi evvelki akşam Anadolu Ajansı tarafından gazetelere verilmiştir.

Dün bir tesadüf eseri olarak bir İsviçreli ile buluştum. Bu makaleden bahsettik. İsviçreli dedi ki: «İsviçre de Türkiye gibi harici tecavüze karşı dayanmağa karar vermiş bir memlekettir. Çoğumuz dil ve kültür bakımından Almanız. Fakat siyasi bakımdan Almanlığa yabancı ve uzağız. Bizim için yegâne siyasî ideal, kendi dağlarımızda diğer İsviçrelilerle beraber hür ve müstakil olarak yaşamıya devam etmekten ibarettir. Biz, harp arayan adamlar değiliz. Dünyanın her köşesine dağılarak, karınca gibi çalışarak ekmeğimizi zorlukla kazanıyoruz. Bütün varlığımız sulhe göre âyar edilmiştir. Kuvvetli bir ordumuz yoktur. Yiyeceğimizin çoğu dışardan gelir. Mihver, bizi bu bakımdan boğabilir. Öyle olduğu halde harici tecavüze karşı koymakta en küçük bir tereddüt duymıyacağız. Mukavemetimizle Almanyaya zararlar verebiliriz, Almanya ile İtalya arasındaki münakaleleri kısmen kesebiliriz. Bu sahada elimizden geleni yapmak azminde olduğumuzu Almanlar da bilir. Bizi tecavüzden koruyan başlıca kalkan, şüphe ve tereddüt kabul etmiyen mukavemet azmimizdir.»

Bu sözlerden sonra İsviçreli dostum, Cenevre gazetesinde çıkan makale hakkında ne düşündüğümü sordu. Şu cevabı verdim:

«Çok doğru, çok dürüst bir tahlil.. Yalnız bir noktada hatası var. İsviçre gazetesi öyle düşünüyor ki, Almanlar günün birinde bize harp tehdidine dayanır bir takım müfrit tekliflerde bulunacak olurlarsa devlet adamlarımız müşkül ve çetin bir vaziyete düşecekler, şaşıracaklar ve kırılmamak için eğilmek ihtiyacını duyacaklar.

Halbuki her hangi bir müfrit teklif bize bir baskın şeklinde gelemez ve bizi gafil avlıyamaz. Çünkü böyle ihtimalleri iptidadan hesaba koyduk. Bunun için de bu kadar külfetlere girdik, müdafaa maksadile bu kadar hazırlıklar yaptık.

Bizim için tazyik karşısında eğilmek yoktur. En küçük tereddüt ve müsaadekârlık yüzünden istiklâl cephemizde bir gedik açılmasına müsamaha edersek bunun diğer müsaadelerin zarurî bir başlangıcı olacağını ve mukadderatımıza sahip ve hâkim vaziyetini elden kaçıracağımızı biliriz. Hükûmetimiz gibi her Türk te bu vaziyeti kendine göre ölçmüş, biçmiştir. Şeref, namus ve istiklâlimize aykırı hiç bir teklif karşısında eğilmemek, bütün tehlikeleri göze almak hususunda değişmez, ve gevşemez bir azmimiz vardır.

Askerî bakımdan başka memleketlerin geçirdikleri tecrübeleri kendimiz için örnek saymayız. Biz başkayız ve bunu daima isbat ettik. İstiklâlimizi ve yurdumuzun bütünlüğünü müdafaa için seve seve girdiğimiz hiç bir harbi kaybetmedik. Çanakkale ve İstiklâl Harbi, Türk zafer azminin ne demek

(Devamı: Sa. 5, Sü. 6 da) —

İngiliz techizatlı Fransız askerleri Lorren haçı taşıyan «hür Fransa» bayrağı altında

Mısır

Mihver devletlerini şiddetle protesto etmiştir

Tazminat Mısırdaki mihver alacaklarından kesilecek

Berlin, protestodan haberi olmadığını söyliyor

Kahire, 8 (A.A.) — Mısır hükûmeti, çarşamba günü İskenderiyede masum sivillerin bombardıman edilmesinden dolayı, Almanya ve İtalyayı şiddetle protesto etmiştir. Ölenler için ve maddî hasar için tazminat, Mısırdaki Alman ve İtalyan alacaklarından ödenecektir.

Mısır kralının ziyareti

Kahire, 8 (A.A.) — Kral Faruk ile Kraliçe, İskenderiyede, bombardımandan müteessir olan bölgeyi ve hastahanede bu-

(Devamı Sa. 5, Sü. 6 da) [**]

Martinik

İçin Amerika ile Fransa anlaştı

Amerika hükûmeti icabında fabrikalara el koymak istiyor

Amerika Fransaya vereceği cevabi notayi hazırlıyor

Vaşington, 8 (A.A.) — Hariciye Nazırı Kordel Hul, dün, gazeteciler konferansında, Amerika Birleşik devletleri ile Martinikteki Fransız makamları arasında bir anlaşma vukua geldiğini ve bu anlaşma mucibince, Amerikan tayyarelerinin ve gemilerinin Martinik suları açıklarında karakol gezeceklerini bildirmiştir.

Filhakika, Martinik umumî valisi Amiral Robert, garp yarım küresinin emniyetini haleldar edebilecek her türlü hareketten tevakki eyliyeceğini taahhüt etmiştir. Amerika Birleşik devletleri hükûmeti, malûm olduğu üzere Fort - de - France'de bulunan Fransız altınlarının nakliyatından Fransız makamları tarafından haberdar edilecektir. Martinik sularında Fransız gemilerinin bütün harekâtından da Amerikan hükûmeti malûmattar tutulacaktır.

Buna mukabil, Amerika Birleşik devletleri hükûmeti, Martinik makamlarına Amerikan memleketlerinden zarurî ihtiyaç maddeleri alması vasıtalarını temin eyliyecektir. Yalnız bu maddelerin, Fransaya ve yahut Fransız şimalî Afrikasına gönderilmemesi şarttır.

Yeni bir kanun lâyihası

Vaşington, 8 (A.A.) — Senato şefleri, silâhlanmak programının tatbikinde müşkülâta maruz kalınmak dolayısile bahriye veya harbiye nazırları tarafından lüzum gösterildiği takdirde her hangi bir fabrikanın idaresini hükûmete devr için reisicümhura salâhiyet veren kanun lâyihasının

(Devamı Sa. 5, Sü 7 de) */*

ingiliz filosu

Son süratle Akdenizde ilerliyor

Lalinea, 8 (A.A.) — Ofi: Bu sabah şafakla beraber, Ark Royal ve Furious tayyare gemileri, Renown zırhlısı, Sheffield kruvazörü ve torpito ve denizaltı filotillaları, tam süratle Akdenize doğru Cebelüttarık'tan ayrılmışlardır.

★

Lalinea, 8 (A.A.) — Akdenizden gelen 10 ticaret vapuru, bu sabah Cebelüttarık limanına gelmiş ve demir atmıştır.

Peten

Gl. Dentz'e bir mesaj gönderdi

Mareşal bu mesajında Suriyenin müdafaa edilmesini istedi

Lübnanlılar ecnebi müdahaleye razı değilermiş

Mareşal Petain

Vichy, 8 (A.A.) — Ofi bildiriyor:

Bu sabah Suriye ve Lübnana yapılan tecavüzler üzerine, Mareşal Peten, Suriye ve Lübnandaki Fransızlara hitaben, yüksek komiser ve başkumandan General Dentz'e bir mesaj göndermiştir.

Mareşal, mesajında, bu tavsif edilmez hücumun muhalif Fransızlar tarafından yapılmakta olduğunu ve İngiliz kuvvetleri tarafından müzaheret gören bu Fransızların, Fransız hükümranlığını müdafaa eden kardeşlerinin kanını akıtmakta tereddüt eylemediklerini tebarüz ettirmiştir.

Mareşal demiştir ki:

(Devamı Sa. 5, Sü. 1 de) [=]

Müttefikler

Suriye hâdisesi hakkında ne diyorlar?

"İki yol vardı: ya Almanlar girecek yahutta mâni olacaktık,,

"Biz ikinci şıkkı tercih etmiş bulunuyoruz,,

Londra, 8 (A.A.) — Hür Fransız kuvvetleri umumî karargâhının bugün öğleden sonra neşrettiği tebliğ:

Hitler - Darlan siyaseti İngiltereyi ve müttefiklerini ağır bir iki şık karşısına koymuştur. Ya gayri faal kalacaklar ve Vichynin muvafakati ile Alman kuvvetlerinin Suriyeye yerleşmesine müsaade edecekler - ki bu takdirde Suriyenin istiklâli kaybolacak, Fransa Suriyedeki mevkiini terkedecek ve Suriye, Türkiyeyi, Irak'ı, Filistin'i ve Mısır'ı tehdit eden kuvvetli bir kara, deniz ve hava üssü haline gelecekti - veyahut, Vichy'ye sadık kalan kuvvetlerle çarpışma ihtimalini dahi göze alarak, şimdiden Suriyede bulunan Almanlara karşı harekete geçecek ve diğer Alman kuvvetlerinin gelmesine mâni olacaktı.

Tabiatiyle ikinci hal sureti kabul edilmiştir. Bu şeraitte, Amiral Darlan'ın Fransız imparatorluğunu tedricen Almanyaya vermek ve düşmanla işbirliği yapmak siyaseti, Suriyede vukua gelebilecek bütün çarpışmalardan tamamiyle mesul olacaktır. Hür Fransız kuvvetlerini alâkadar eden vaziyete gelince, kuvvetlerin hedefi, daima, Alman veya İtalyan

(Devamı Sa. 5, Sü 2 de) —/—

Müttefikler

Şam, Humus, Beyruta doğru ilerliyorlar

Buraların 24 saat içinde ele geçirileceği umuluyor

Suriyedeki Alman turistleri fena vaziyete düşecek

Londra, 8 (A.A.) — Afi:

Akşama doğru gelen haberlere göre Filistinden hareket etmiş olan kıtalar, Şam'ın cenubu garbisinde huduttan elli kilometre kadar mesafede Kuveitra'ya doğru ilerlemektedir.

Londra, 8 (A.A.) — Reuter:

Gece yarısına kadar muhtelif kaynaklardan gelen haberler, müttefik kuvvetlerin, yüz kilometre mesafede Şam'a giden demiryolu boyunca şimale doğru ilerlediklerini ve pazar sabahı erken otuz kilometre kadar bir ilerleme yapılmış olduğunu bildirmektedir.

120 kilometre daha şimalde bulunan Hums'a karşı şarki Ürdünden veyahut Iraktan bir cenah hücumu yapıldığı hissini veren haberler de mevcuttur. Bu ilerleyiş, Beyrut ile Trablusşam'ın geri kalan Suriye arazisi ile münakalâtını tehdit etmektedir ve bu noktalardaki bütün Alman «turistleri» nin vaziyetini fevkâlâde fena bir hale sokacaktır.

Başka kolların, Akâ'dan Beyrut'a sahil yolu boyunca ilerledikleri de tahmin olunabilir.

Büyük bir mukavemet olmazsa, bu mahallerin hepsi 24 saatte müttefiklerin eline geçebilecektir.

(Devamı: Sa. 5, Sü. 3 te) /—/

Gl. Katru

Suriyelilere bir beyanname neşretti

Suriye ve Lübnana istiklâl Veriliyor, manda rejimi kaldırılıyor

İngilizler de Suriye etrafındaki ablukayı kaldırıyorlar

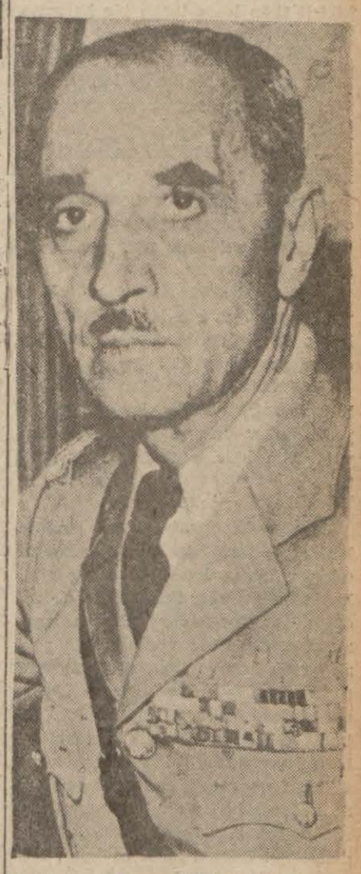

General Katru

Londra, 8 (A.A.) — İngiltere Hariciye Nezareti bugün, aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

1 temmuz 940 tarihli deklârasyonunda, İngiliz hükûmeti, Suriye ve Lübnanın hasım bir devlet tarafından işgal edilmesine ve İngilterenin müdafaasını taahhüt ettiği Orta Şark memleketlerine karşı bir hücum üssü olarak kullanılmasına müsaade edemiyeceğini bildirmişti.

Bu sarih ihtara rağmen, Vichy hükûmeti, mihver devletleri ile iş birliği siyasetine devamla, Suriye ve Lübnandaki hava üslerini Almanya ve İtalyanın emrine tevdi etmiş ve Iraktaki

(Devamı: Sa. 5, Sü. 5 te) =

Harp Vaziyeti

Suriyede harp başladı

Yazan: **İhsan BORAN**

Suriyede Fransız hava üsleri tamamile Almanların eline geçti; 8 denizaltısının Suriye sularına girmesi çok mânalıdır. Alman tayyareleri Rodos ile Suriye arasında asker ve malzeme nakline devam etmektedir. Artık Almanlar Suriyeyi karadan, denizden ve havadan bidayette müdafaa edecekler, hazırlıklarını tamamladıktan sonra mukabil taarruzda bulunacaklardır. Bu mukabil taarruz, Libyadan Mısır ve Süveyş'e doğru yapılacak taarruzu takviye ederecek, yani kısacası Filistin

(Devamı: Sa. 3, Sü. 1 de)

İstanbulda

Galatasaray, Fenerbahçeyi 1 - 0 yendi

Galatasaray denizcilik bayramı çok muntazam geçti
Atletizm rekor denemelerinde iki Türkiye rekoru kırıldı

Ankarada:

Beşiktaş, Maskesporla berabere kaldı, Harbiye, Istanbulsporu 4 - 0 yendi

İzmirde:

Altay, Altınorduyu 1 - 0 mağlûp etti

[Yazısı dördüncü sayfamızdadır.]

Avrupada 20 Senem Nasıl Geçti

İnsan iki kardeş olsa birbirile bu kadar anlaşamaz

Yazan: **Rebia Tevfik BAŞOKÇU**

Telif ve tercüme hakkı tamamile mahfuzdur

— 54 —

Kendisine tavsiye ettim.

Berlinde Madam Banaştan hâlâ ses çıkmadı. Nihayet başka vasıtalarla haber aldım ki Madam Banaş beklediği yardımı para alamamış ve bana da gönderemiyecekmiş. Eh artık parasızlığa karşı koymakta idman kesbetmiştim. Şimdi hemen pansiyonda çalışıp para kazanmaktan, ve yol parası tedarik edince Berline dönmekten başka çare yoktu.

Bir sabah Madam Tarnopolun ikinci kızı Tina ile bize pek yakın olan Bolonya ormanında gezerken Berlinde ilk başlangıçta Varşovadan gelerek bize birçok elbiseler yaptıran bir Rus Madamla karşılaştım. İçimden:

— Kurtuldum, dedim.

Kadıncağız beni görünce boynuma sarılmıştı:

— Ah, rüya görüyorum, zannettim. Bu ne talih... Ben artık Berline gelemiyorum orası bize çok pahalı geliyor. Fakat sizi her gün düşünürdüm. Ah, o sizin yaptığınız güzel esvaplar!... Ne olur burada da bana birkaç kat yapabilir misiniz?

— Peki, dedim. Yaparım. Pansiyonda çalışmak biraz güç oluyor ama...

— Ah, dedi. Ne kadar bahtiyar olacağımı bilemezsiniz. Ne isterseniz razıyım.

Yine o gün bu kadından Rozinin Vişiye gittiğini öğrendim.

Akşam üzeri Fikri Bey pansiyona uğradığı vakit:

— Fikri Bey, dedim. Böyle boşuna buraya gidip gelinmez, sizden bir şey istiyorum. Bana bir işçi bulmalısınız. Birkaç hafta burada çalışmak lâzım gelecek.

— Aman, iyi ki söylediniz. Dedi. Burada İstanbuldan yeni gelmiş bir genç Hanım var. Pek kibar bir aileye mensup, şimdi Sorbona devam ediyor fakat çok parasız zavallı, ailesi pek az bir şey gönderiyormuş. Çalışmak istiyor.

— İyi ama Fikri Bey, dedim. Sorbon talebesi benim işime yaramaz ki ben dikiş bilen bir Hanım istiyorum.

— Leylâ Hanım dikiş biliyor canım, öyle olmasa size tavsiye eder miyim? Siz de beni sahiden çocuk yerine koyuyorsunuz. Bütün giydiklerini kendi dikiyor. Hem görseniz tam bir Parisli zannedersiniz.

— Fikri Bey, eğer Leylâ Hanım kibirli filân kafa tutan bir hanımsa hiç tanıtmayın. Yapamayız.

— Yok efendim, ne münasebet, o kadar görgülü bir kadın kibirli olur mu? Öyle olsa hiç araya girer miyim?

— O halde âlâ, bizi ne vakit tanıştırırsınız?

— Ben Leylâ Serdarı yarın sabah on buçukta buraya getiririm.

— Ne güzel ismi var, ben Leylâ adını çok severim.

— Kendini görürseniz daha çok se veceksiniz. Pek hoş bir kadındır. Fakat o da sizin gibi dik kafalı... Bildiğinden şaşmaz ki...

— Anladım, Fikri Bey, galiba içi kırmızı astarlı mektuplardan ona da yağdırdınız. Vah zavallı Leylâcığım vah. Kim bilir elinizden neler çekti.

*

Pansiyonda yeni boşalan genişçe bir odaya taşındım. On gündenberi dikişler bütün kuvvetile ilerliyordu. Leylâ ile ben eğer ikiz kardeş olarak doğsaydık, bu kadar ruhen anlaşamazdık. Ne derin görüşlü, her şeyi ne çabuk kavrıyan bir zekâsı vardı. Öyle güzel, öyle temiz dikiş dikiyordu ki ince uzun parmaklarile iğne ipliği çekerken ellerinin dansettiği hissini veriyordu. Ruhu bir çocuk gibi hafif ve neşeli olmasına rağmen ne kadar sabırlı ve mütehammil görünüyordu. Her sabah saat dokuzda geliyordu. Derhal işine başlıyor, akşam altı buçukta bazan de yedide gidiyordu. Öğle yemeğini bizim pansiyonda beraber yiyorduk.

Pansiyon sahibi Madam Gotye'de dahil olduğu halde pansiyonda onu herkes beğeniyordu. Herkes hele gözlerini pek methediyordu. Gözleri uzun kıvırcık kirpikli neviden değildi, ilk bakışta harikulâde bir güzellik hissi vermiyordu, fakat büyük bir volkanın derinliklerinden fışkıran iki alev gibi daima canlı idi, daima yanıyordu. Fikri Beyin anlatışına göre Sorbondaki profesörler, dünyanın en güzel gözlerinin Leylâda olduğunu söylüyorlarmış.

Leylâ bazen coşarak bütün kalbile konuştuğu zaman mutlak karşısındakini büyüleyecek kadar bir kuvvete sahipti. İnce uzun boyu ve her halindeki sadeliği ile hakiki zarafet ve kibarlığı var. Ve her yerde herkes ona bakıyordu. Pariste büyük mağazalarda kendisini çok defa genç bir İngiliz kadını zannediyorlardı. Fakat o ne İngiliz, ne de Fransıza benzemek iddiasında değildi. Bütün gururunu halis Türk olmakta buluyordu. Ve Türklüğün hakiki ahlâklarına sahip olmakta...

— Leylâcığım, dedim, bir gün... Ne güzel dikiş dikiyorsunuz. Sizi dikiş dikerken görmek bir güzel tablo seyreder gibi zevkli bir şey, bunu nasıl öğrendiniz?

— Rebiacığım, dedi. Bir gün size çok şeyler anlatacağım. Fakat evvelâ şu dikişleri bitirelim. Sonra belki heyecandan çalışamam, kardeşim.

— Ah, Leylâcığım, dedim. Öyle ise ben size heyecan verecek şeyleri öğrenmek istemem.

— Hayır, hayır, dedi. Sizi kendim kadar kendime yakın biliyorum. O heyecanları söylemek bana büyük bir zevk ve teselli olacaktır...

Bir ay geçmeden Rus Madamın dikişleri tamamlanmıştı. Fakat pansiyonun içinde bizim atelyenin şöhreti pek artmıştı. Pansiyon sahibi Madam Gotye kendisine de birkaç kat elbise yapıp yapamıyacağımızı sordu. Muvafakat cevabı üzerine Leylâ ile beraber Madam Gotye'nin elbiselerini de yaptık. Bir taraftan da ben kışlık modelleri arttırmaya çalışıyordum.

Nermin merak ediyordu. Bizim nasıl çalıştığımızı görmek istiyordu. Bir gün bürosundan çıkınca pansiyona geldi. Dolapta on tane kadar model asılı duruyordu. Parisin bu meşhur esvaplarını bu kadar kusursuz kopye edebileceğime hiç ihtimal vermemişti. Hayretler içinde:

— Aman, Rebiacığım, sen sakın Berline gitmeye kalkma, burada kal, ben para bulurum. Beraber bir güzel terzihane açalım, milyon kazanırız.

Öteden Leylâ da atıldı:

— Ben de onu her gün söylüyorum. Şu Berline dönmekten vazgeçsin de Pariste hep beraber olalım.

— Peki dedim. Güzel bir apartman bulalım. Hep beraber çalışalım.

Nermin:

— Ben yarından itibaren araştırırım. Sonra da iş ortaklığı için karar veririz.

İki gün sonra Nermin pürtelâş geldi:

— Ben dedi. Birçok kimselerle konuştum. Bir ahbabım para koyacak, fakat kazanma şartlarını bilmek istiyor. Meselâ sen çalışma hakkı olarak aylık mı istersin?

— Hayır Nerminciğim, dedim. Ben kendi yaptığım bir şeyde aylıklı bir işçi olmak istemem. Benim fikrimce masraf çıktıktan sonra kazancı yarı yarıya taksim ederiz.

Nerminin biraz neşesi kaçtı. Ve o günden sonra bu mesele bir daha konuşulmadı.

Her gün saat beşte doktor Fikri elinde bir deste gazete ile bize geliyordu. Beraber çay içiyorduk. Biz çalışırken o da öteden beriden havadis veriyor, bizi ve bizdeki çalışkanlığı hayretle seyrediyordu. Leylâ da dikişlerden kazandığı para ile kendisine güzel bir palto yapmış, bir çift te iskarpin almıştı. Hepimiz memnunduk. Doktor Fikri gazeteci kartile ara sıra bize opera biletleri de getiriyordu. Bazan de bizim sefaretin genç kâtipleri Celâl, Muzaffer, ve Cevdet Beylerle beraber Kade sokağındaki şark lokantalarında ince saz dinlemeğe gidiyorduk. Pazar sabahları Bolonya ormanı gezintilerini hiç kaçırmıyor, hep beraber resimler çekiyorduk.

Berlindeki konsolos (T) Bey Parise tayin edilmişti. Doktor Fikri ondan bahsederken:

— Sizi bir türlü anlamak istemiyen bir adam varsa o da odur. Fakat ben ona öğretmiye çalışıyorum. Diyordu.

(Arkası var)

Şehir tiyatrosunun Maksime naklinden vaz geçildi

Fransız tiyatrosunda temsiller vermekte olan Şehir tiyatrosu komedi kısmının Maksim salonlarına nakli için bir tasavvur vardı. Yapılan tetkikler burasının tiyatroya elverişli olmadığını gösterdiğinden İstanbul belediyesi bu tasavvurundan sarfı nazar etmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Ekmek sıkıntısı kalmadı

Yeni bir ekmek sıkıntısının önünü alacak her türlü tedbir alındı

Yeni tip ekmek muvakkat bir zaman için çıkacak. Yeni mahsul alınınca yine eski çeşninin tatbikine geçilecek

Yüzde otuz arpa, yüzde yirmi çavdar ve yüzde elli buğdaydan mürekkep bir halitadan yapılan yeni tip ekmeğimiz dünden itibaren çıkarılmağa başlanılmış ve renginin beyazlığı çeşnisinin tatlılığı ile halk tarafından memnunlukla karşılanmıştır.

Bir kısım halkımızın yersiz ve hattâ şuursuz tehacümleri neticesi olarak vukua gelen ekmek sıkıntısı, belediyemizin ve diğer alâkalı makamlarımızın aldıkları tedbirlerle tamamen ve halkta uyanan tereddüt ve telâş ile beraber tamamen zail olmuştur.

Başvekâletin tebliğinde de bildirilmiş olduğu veçhile, bu yeni tip ekmek imalâtı muvakkat bir zamana munhasır kalacaktır. Yurdun her tarafından gelen haberlerle bu yıl çok bereketli olması ümit edilmekte olan yeni mahsulümüz alındıktan sonra, eski ekmek çeşnisinin tekrar tatbikine başlanacaktır.

Vilâyet ve belediye makamları yeni bir ekmek sıkıntısının zuhurunu önlemek için icap eden her türlü tedbirleri almış, şehrin ekmek ihtiyacını karşılıyacak unları tamamile ayırmıştır.

Çıkarılan yeni tip ekmek hakkında bir muharririmizle görüşen ve isminin gazeteye dercedilmesini istemiyen şehrimizin büyük lokantalarından birinin sahibi:

— Lokantaya getirilen ekmeğin çeşnisine en evvel kendim baktım. Fazlaca yediğim halde ne ağzım ve ne de midem bu ekmeği yadırgamadı bile. Arpa ve çavdarla karışık olmakla beraber hoşa gidecek hafif bir kokusu ve tatlı bir lezzeti var.

Demiş ve o sırada lokantada bulunan bazı müşteriler de bu sözleri tasdik ve teyit ile yeni tip ekmekten memnunluk beyan etmişlerdir.

Haliç Şirketinin devri

Vekâlet, kararı tasdik edince tatbika başlanacak

Münakalât Vekâletine devri mukarrer bulunan Haliç vapurları idaresinin bu hususa ait tasdik kararı Münakalât Vekâletinden yakında çıkacaktır. Belediye, bir müddettenberi muvakkaten idare etmekte olduğu Haliç işletmesinin devri için bir tasfiye heyeti teşkil etmştir. Tasdik kararı gelir gelmez bu heyet tasfiye muamelesine başlıyacaktır.

Münakalât Vekâleti, Haliç işletmesini Denizyollarrı yakın sahiller servisine bağlıyacak, vapurların tamir ve tadillerine başlıyacak ve idarenin badema zarar etmemesi için icap eden tedbirleri alacaktır.

Maliye Vekili Ankaradan geldi

Maliye Vekili Fuat Ağralı Anakradan şehrimize gelmiş, Pendikte trenden inerek Erenköyündeki köşküne inmiştir.

İstanbulu terkedeceklerin son kafilesi sevkedildi

Arzuları ile İstanbulu terkedip Anadoluya gitmek istiyen vatandaşların son kafilesi de sevkedilmiştir. Mazeretleri sebebile hareket imkânını bulamıyanların, kaymakamlıklarca yapılan tesbit muamelesi yakında bitecek ve vilâyete takdim edilecektir. Vilâyet, yapılacak yeni listeler üzerine yeni bir sevk programı yapacak ve müteakiben yeni sevkiyat başlıyacaktır.

İstanbul ticaret müdürü Ankaraya gidiyor

İstanbul mıntaka ticaret müdürü Sait Rauf Serper, Ticaret Vekâleti ile temaslarda bulunmak üzere dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir. Müdürün, yeni ithalât rejimi hakkında Vekâletten direktif almak üzere Ankaraya çağrıldığı söylenmektedir.

Yeni tip ayakkabılar

Yeni tip ayakkabının 660 kuruşa yapılamayacağı iddia ediliyor

Yeni tip ayakkabılardan imal etmek için icap eden izahatı almak üzere Ticaret Odasına müracaat eden şehrimizin ayakkabı imalcilerinden bazıları, aldıkları izahattan sonra bu ayakkabıların 660 kuruşa çıkarılmasını şüpheli bulmuşlardır. Bu imalciler, ilk yapılan tecrübe ve hesaplardan sonra deri, kösele ve diğer malzeme fiyatlarında asgarî olarak yüzde 10 ve 15 derecesinde bir tereffü vukubulduğunu ileri sürmüşler ve bugünkü fiyatların nazarı dikkate alınarak tekrar bir tecrübe yapılmasını istemişlerdir. Bu dilek muvafık görülmüştür.

Bir muharririmizle görüşen maruf bir ayakkabı imalâthanesinin sahibi:

«— ... Elinde eski fiyatlarla alınmış stok malzemesi olan fabrika ve imalâthaneler bu tip kunduraları bu fiyatla yapabilir ve kâr da edebilirler. Fakat bu imalât muvakkat bir zamana münhasır kalır ve temin edilen ucuzluk da elde bulunan stokların biteceği güne kadar devam edebilir. Ondan sonra, bugünkü pahalılık umumî bir şekilde yine başgösterir. Bugünün malzeme fiyatları ile bu tip ayakkabının 660 kuruşa çıkarılabileceğini zannetmiyorum. Yapılacak yeni tecrübe zannımda yanılmadığımı gösterecek ve bu teşebbüse makul bir cereyan verecektir» demiştir.

Hastabakıcılık kursları bugün açılıyor

Yardımsevenler cemiyeti İstanbul şubesi tarafından muhtelif hastahanelerde açılmasına karar verilen gönüllü hastabakıcılık kursları bugün açılacaktır.

Bugün başlıyacak kurslar dört haftada mezun vereceklerdir. Bugüne kadar kaydedildiği anlaşılan 700 kişiden ancak 300 ü bu devrede mezun olacaktır. Diğer taraftan Halkevlerinde kayıtlar da devam etmektedir.

Hapishanedeki kocasına eroin taşırken yakalandı

Kadirgada oturan Nigâr adında bir kadın dün sabah hapishanede bulunan kocasını ziyarete gitmiş, kocası Vedat Işığa vermek üzere elindeki gömleğin dikiş aralarına gizli bir halde bulunan eroinlerle suç üstü yakalanmıştır.

Nigâr kocasına getirdiği gömleğin yaka ve kollarile önlerini saklamıştır. Derhal hakkında zabıt varakası tanzim edilerek adliyeye teslim olunmuştur.

Yumurta ihracatı

Ticaret Vekâleti derhal ihraç lisansı verecek

Yabancı memleketlere yumurta satmak istiyen ihracatçılarımıza Ticaret Vekâleti derhal ihraç lisansı vermektedir. Son günlerde yumurta ihracatımız memnunlukla karşılıyabileceğimiz bir şekilde artmış ve daha da artmak istidadını göstermiştir. Taleplerin fazlalığı yumurta fiyatları üzerinde tesir yapmıştır. Yumurta arıyan ve alan Alman firmalarına bir kaç İtalyan firması da katılmıştır. Fakat, nakil müşkülâtı dolayısile iç Anadoludan kâfi miktarda yumurta gelmediği için yapılan taleplerin karşılanması ve istekliler arasında zuhuru tabiî bulunan rekabetten istifade olunması biraz şüpheli bulunmaktadır. Yurdumuzun muhtelif mıntakalarından gelen haberler, yumurta istihsalinin bu yıl da yolunda bulunduğunu ve ancak toplayıcı az olduğu için yumurtaların köylerde kaldığını göstermektedir. İhracat faaliyeti biraz daha hararetlendiği takdirde toplama faaliyetinin tekrar başlıyacağı ve yumurtalarımızın piyasada arandığından daha ziyade bollaşacağı tabiî görülmektedir.

Likör fabrikası Bomonti fabrikasına devredildi

Mecidiyeköyünde bulunan Likör fabrikası görülen lüzum üzerine lâğvedilerek Bomonti fabrikasına devrolunmuştur. Bu fabrikanın müdürü Hihmet Tekirdağı şarap fabrikası müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Adalar için itfaiye motörü

İstanbul belediyesinin Adalar için yaptırmağa karar verdiği itfaiye motörünün keşifleri yapılmaktadır. Bu motör için yirmi beş bin liraya ihtiyaç olduğu anlaşılmaktadır. Motörün inşaatı yakında başlıyacaktır.

GÜNDEN GÜNE

Hava kaçıran delikler tıkanıyor

Bir çok kimseler: «Mademki Amerika demokrasi taraftarıdır, menfaatlerinin İngiliz menfaatlerine bağlı olduğuna kanidir ve mademki bu taraftarlık ve bu kanaat yüzünden İngilizlere elinden geleni yapıyor. Niçin harbe girmiyor?» diyorlar.

Evet, bu öyle bir sualdir ki bir çok kimseler cevabını arıyorlar ve bulamadıklarına sıkılıyorlar. Halbuki bunun cevabını bulmak için Amerikanın harbin başındanberi geçirdiği merhaleleri gözönüne getirmek kâfidir.

Amerika bugünkü yardım vaziyetine gelebilmek için bile demokrat ahalisine ve o ahalinin mümessillerine sindire sindire ne propagandalar yapmadı, ne kanunlar değiştirmedi ve ne kanunlar çıkarmadı. Hâlâ da yapmaktadır, değiştirmektedir, çıkarmaktadır.

Şu halde Amerika, mecbur edilmezse, harbe girmiyecektir. Ta ki yaptığı propaganda, değiştirdiği ve çıkardığı kanunlar kendisini doğrudan doğruya harbedebilecek vaziyete getirsin ve hava kaçıracak delikler tamamile kapansın.

Vaşingtondan dün gelen bir ajans telgrafı bu deliklerden birinin daha kapatılmak üzere olduğunu haber vermektedir.

Bu habere göre: «Senato şefleri, silâhlanma programının tatbikinde müşkülâta maruz kalınmak dolayısile bahriye ve harbiye nazırları tarafından lüzum gösterildiği takdirde herhangi bir fabrikanın idaresini hükûmete devir için reisicümhura salâhiyet veren kanun lâyihasının süratle kabulünü kolaylaştırmak hususunda mutabık kalmışlardır.»

Bu suretle kapatılmak istenen hava deliği «grev» ve «sabotaj» deliğidir.

Bu ve buna benzer delikler tamamile kapatıldığı zaman Amerikayı harbin tâ içinde görmek hiç de aykırı bir şey olmıyacaktır.

KÖR KADI

Ziraat Vekili geldi

Ziraat Vekili Muhlis Erkmen dün sabahki ekspresle İstanbula gelmiştir. Vekil bir kaç gün İstanbulda kaldıktan sonra Trakyada bir tetkik seyahati yapacaktır.

TAKVİM

9 HAZİRAN 941
PAZARTESİ

AY: 6 - GÜN: 160 - Hızır: 35
RUMİ: 1357 - MAYIS: 27
HİCRİ: 1360 - Cemazielevel: 13

VAKİT	ZEVALİ	EZANI
GÜNEŞ:	5,19	8,49
ÖGLE:	13,13	4,34
İKİNDİ:	7,13	8,34
AKŞAM:	20,39	12,00
YATSI:	22,41	2,02
İMSAK:	3,11	6,31

YEŞİL GÜL

Yazan: Roy Wikers — 35 — Çeviren: Rezzan A. E. Yalman

XXXI

MİS CETWİND Mİ, MİSİS BOLDEN Mİ?

— Nasılsınız, Sir William? Odanız ne kadar güzel...

Polis müdürünün huzuruna gelenler arasında bu tarzda söze başlıyan ilk insan Sintya olmuştu. Polis müdürile uzaktan akrabalığını bahane ederek böyle teklifsiz bir şekilde konuşuyordu, Sir William oldukça soğukça bir tarzda cevap verdi.

Bunun üzerine Sintya gülerek:

— Buraya bir akraba mı yoksa bir maznun mu olarak geldim?

— Bir insanın kanun nazarında suçu ispat edilinceye kadar masumdur. Buyurunuz, oturunuz, Mis Cetvind.

Yazı masasının üzerinde Sintyanın gelin elbisesile alınmış, muhtelif pozda resimleri duruyordu. Sintya bunları görünce hiç bir hayret eseri göstermeden birer birer alıp baktı. Sonra alaycı bir tavırla:

— Ne kadar naziksiniz? Dedi. Bu resimleri mahkûmlarınız teselli bulsun diye onlara göstermek için mi topladınız? Meşhur bir lâkırdı vardır. Bilmem bilir misiniz? «Korkan ve üzülen bir adamı teskin için kendisine bir kız göstermeli.» Derler. Elbisem de çok güzel, değil mi?

Bu sözleri söylerken kızın biraz sesi titriyordu. Polis müdürünün inatçı sükûtu kendisini fena halde asabileştirmişti:

— Evet, güzel bir gelin esvabı, fakat benim zamanımdaki gelinlikler biraz daha uzundu.

Müdür bu sözlerden sonra polisin sonradan çektiği resmi uzattı. Sintya işi anlamaz lıktan gelerek:

— Aman, Sir William, bacaklarım biraz görünüyor diye mi bunu söylüyorsunuz? Sizi bu kadar müteassip bilmezdim.

— Ben biraz muhafazakârım. Ne yapayım? Bakınız bu resimdeki haliniz daha hoşuma gitti. Elbise uzun ve ayaklarınızı tamamen örtmüş.

Sintya iki resmi de eline almış bakıyordu. Yakalandığını hissetmişti. Resmin birisinde elbise uzun, ötekinde ise kısa idi. Bunu inkâr etmek, hattâ tevil etmek dahi mümkün değildi. Hiç ses çıkarmadı. Sustu. Sir William'ın söze başlamasını bekledi. Uzun sürmedi. Polis müdürü sakin bir sesle:

— Bana her şeyi olduğu gibi anlatsanız, iyi olur, Mis Cetvind. Dedi.

— Ben her şeyi söylersem polis hafiyelerine iş kalmaz. Halbuki esrarı kendileri keşfetmeğe bayılırlar.

— Ve esrarın mühim tarafı keşfedilmiştir. Polis gelin elbisenizin altı santimetre kadar kısaltılmış olduğunu ispat eden mükemmel bir resim almıştır. Bu kısaltılmaya sebep etekteki bir yağ lekesi olduğunu da biliyoruz. Şimdi bu yağ lekesini nasıl yapmış olduğunuzu bize kendiniz anlatırsanız çok memnun oluruz..

— Bunu nasıl yapmış olduğumu da pek âlâ biliyorsunuz Sir William. Bana Roda Maines'i niçin öldürmek istediğimi soracaksınız, değil mi? Fakat Rodayı öldürmek istemiyordum ki.

Sir William düşündü. Kızın yalan söyleyip söylemediğini pek kestiremiyordu.

— Onun üzerine ateş etmiş olduğunuzu inkâr etmiyorsunuz, değil mi?

— Mümkün olsaydı inkâr ederdim. Bunu siz kolayca ispat edebilirsiniz. Fakat ispat edemiyeceğiniz birçok başka şeyler var.

— Onları da zamanla ederiz.

— Evet, fakat vakit kaybediyorsunuz. Polis hafiyesi, terzi Merline bir sürü lüzumsuz sualler sormuş. Zavallı adamı bir saat üzmüş. Ne kadar zaman odada yalnız kalmış olduğunu anlamak için neler yapmamış. Zavallı terzi de beni darağacına göndermekten o kadar korkmuş ki ne söyliyeceğini büsbütün şaşırmış.

— Darağacı biraz fazla.. Fakat hapis muhakkak..

— Fakat benim odada yalnız kalınca sandıktaki tüfeği alarak Rodayı vurduğumu nasıl ispat edersiniz? Hem tam o saniyede Rodanın pencerenin dibinde olacağını nereden bilebilirdim? Sonra Rodayı neden öldürmek istiyeyim? Evet, Bolden'in mirasına girdiğini biliyordum fakat bu mirastan ona düşen para ile benim paym çok eksilmiyor ki...

Sir William susuyordu. Sintyanın lâkırdıya dalarak birçok şeyler ifşa ettiğine memnundu. O zamana kadar Rodanın, Bolden'in mirasına dahil olduğunu da bilmiyordu. Halbuki cinayet için bu mühim bir sebep olabilirdi.

Sintya polis müdürünün dikkatle kendisini dinlediğini görünce budalaca sözler söylediğini anladı. Fakat iş işten geçmişti.

Tamire çalışarak:

— Siz Roda ile Bolden'in macerasını biliyor musunuz?

— Tabii, tabii biliyorum.

Bu sözlerin doğru olmadığı pek belli idi. Sintya'da bunu anlamıştı.

— Biliyorsunuz, farzedelim. Fakat ben yine anlatayım: Roda ölmüş olsaydı ben bir miktar para kazanacaktım.

Sir William hayretle:

— Bir miktar para mı kazanacaktınız? Anlamıyorum, Misis Cetvind nasıl olur da Roda ölünce siz para kazanırsınız?

— Basit... Bolden'in bana bıraktığı servete Roda kendine düşen payı aldıktan sonra sahip olabileceğim. Deme kki Roda ölürse paranın hepsi bana kalacak.

(Arkası var)

Harp Vaziyeti

Yazan:
İhsan BORAN
(Emekli Kurmay Subayı)

Suriyede harp başladı

(Başı 1 incide)

istikametinde şark ucunu meydana getirecektir. Suriyede Fransız garnizonu kumandanı General Dentz'in hava müdafaası için Almanlarla iş birliği yaptığı ve Vichy hükûmeti taraftarı olduğu anlaşılmıştır.

Vaziyet gösteriyor, ki Suriyede şimdi bir Alman - Fransız mukavemeti vardır. Fakat İngilizler ve Hür Fransız kuvvetleri bu mukavemeti kırmağa ve Suriyeyi işgal etmeğe artık karar vermişlerdir. Bu sabah (8 haziran 1941) saat 4 de hür Fransız kuvvetleri General Catroux kumandasında Suriyeye taarruza başlamışlardır; bu hareketi Hayfada bulunan General De Gaulle idare etmektedir. Bu kuvvetler İngiliz kıtalarının müzaheretile harekete geçmişlerdir. İngiliz donanmasının ve hava kuvvetlerinin yardımları olmadıkça Filistin - Suriye hududunda başlıyan bu ileri hareketin süratle inkişaf etmesi beklenemez.

Almanların Suriyede çok fena vaziyete düşmeleri, hattâ tamamile imha ve esir edilmeleri varid olabilir. Bu Suriyedeki Vichy hükümeti kuvvetlerinin hür Fransızlara iltihakma, Arap ahalinin Almanlar aleyhinde silâha sarılmasına bağlıdır. İngilizlerin bu iki yolda çok çalıştıkları, bazı iyi neticeler de elde ettikleri gelen haberlerden anlaşılmaktadır.

Suriyenin işgalinde vakit kaybedildiğini söylemiştik; bu nokta şimdi daha iyi anlaşılacaktır. Suriye yalnız Mısır ve Süveys'in muhafazası için değil, şarkî Akdenizde İngiliz donanmasının hâkimiyeti için de İngiltereye lâzımdır.

Mihverin ilk hedefi, İngiliz donanmasını şarkî Akdeniz sularından çıkarmaktır. Bu maksatla biricik mühim üs olan İskenderiye, Alman hava kuvvetlerinin bombardımanlarına hedef olmaktadır. Suriye kaybedilirse, İngiliz donanması İskenderiye ve Hayfada barınamaz ve Kıbrıs adasını da müdafaa edemez.

İngilizler Suriye meselesinde geç kalmışlardır; fakat işgale muvaffak olmaları mümkündür. Bu Giritteki zararı kat kat telâfi edecektir. O zaman Almanlar Libya çölünde yol bulmağa çalışacaklardır; iş bir cepheye dökülünce, İngilizler Mısır ve Süveys'i Libya hududunda pek âlâ müdafaa edebilirler.

Sellüloz fabrikası su tesisatı yarıda kaldı

İzmit, (Hususî) — Müteahhidin ölmesi üzerine, ikinci kâğıt ve sellüloz fabrikalarına Sapanca gölünden getirilecek olan su tesisatı yarıda kalmıştır. Sümer Bank bu tesisatı yeniden bir müteahhide vermiş ve inşaata tekrar başlanılmıştır. Öyle ümit ediliyor ki, bu tesisat eylûl sonlarına doğru ikmal edilmiş olacaktır. Malûm olduğu üzere ikinci kâğıt ve sellüloz fabrikalarının inşaatları bitmiş ve yalnız su gelmesi bekleniyordu. Su geldikten sonra her iki fabrika da işlemeğe açılacaktır. Bu işlemenin 14 Ağustosta yetiştirilmesi de çok muhtemel görülmektedir. Zira 14 Ağustos 1934 de Millî Şefimizin uğurlu elleri İzmitte ilk kâğıt sanayiinin temellerini atmıştır.

Adliye Koridorlarında:

Yüzümde tiyatro mu oynıyor?

"Yüzün çarşamba pazarına dönmüşte ona bakıyorum,,

Hoş giyinmiş bir kadındı. Mahkeme salonunun kapısındaki sıraya tombul vücudünü yerleştirmiş iki ayağını da topuklarına basarak havaya kaldırmıştı. Elindeki şifon mendilile ikide birde burun deliklerini siliyor ve arada bir de ağlar gibi bir hal alıyordu. Bu sırada kendisine hayretle bakan bir gence hiddetlendi:

— Ne bakıyorsun, dedi. Yüzümde tiyatro mu oynuyor.

Genç, pişkin bir tavırla:

— Yok abla, diye mukabele etti. Çarşamba pazarına dönmüş de ona bakıyorum.

Kadın ağlamaktan kızarmış gözlerini fal taşı gibi açtı.

— Sen onu git de ablana söyle, dedi.

Bu sırada koridorun karşı tarafında bekçinin yanında oturan başını bir baş örtü ile sıkmış yeldirmeli genç bir kadın:

— Ha, dedi. Ona da sataş bakalım.

Derken iki kadın güreşe başlamadan evvel pehlivanların yaptıkları el peşrevi gibi ağız peşrevine başladılar.

— Sana ne; diyordu. Hoşça giyinmiş kadın. Ağzıma da gümrük yok ya.

— A... A.. A Hanım sen zaten ağzının yüzünden mahkemelik oldun, bülbülün çektiği dili belâsıdır, derler.

— Sen onu affetmissin. Asıl senin dedikoduların yüzünden buralara düştük.

— A! Daha neler, mahalleyi birbirine katan benmişim gibi söylenme... Komşunun karısına dil uzatan ben miydim?

Bekçi, kadınların işi azıtacaklarını farketti.

— Susun bre, dedi. Derdinizi mahkemede halledersiniz.

Baş örtüsü sıkılı, yeldirmeli genç kadın vakfon tabakasından ince sarılmış bir sigara çıkararak incecik dudakları arasına yerleştirdi.

— Of.. Of, dedi. İşte böyle kardeş. Elin şırfıntısı mahalleye gelince rahatımız huzurumuz kaybolduda.

Kendisine mütecessis nazarlarla baktığımı görünce. Kınalı elleri arasında tuttuğu vakfon tabakasını uzatarak bir sigara ikram etti.

— Bak hele şu karının yüzüne, dedi. Sakın ha kalıbına kıyafetine kanma. Mahallede ona buna çamaşıra bulaşığa giderdi. Sonra nasılsa aklı başında olmıyan bir bunağı buldu evlendi. Herif mal bulmuş mağribi gibi kadına iki elle sarılmış, bir dediğini iki etmez oldu.

Hadi ezelden asil olur anlarım. Ama bu hizmetçi parçasının bütün mahalleye kafa tutması hepimizin gücüne gitti. Öyle ya eline gündelik boğazına kuşluk vermiş olduğun adamın tahakkümüne kim dayanır. Karı hizmetçilikten kurtulunca eski günleri unuttu. Üste de evine hizmetçiler aldı. Doğrusu bu işi kıskanmadık değil amma...

Kadın biraz meyus olarak duraladı. Sonra kınalı parmaklarile başörtüsünün düğümünü tazeledi. Benim kınalı ellerine baktığımı görünce:

— Ne yaparsın kardeş, dedi. Biz eli boyalı kadınlardan değiliz. Ancak elimize kına yakıyoruz. Şu kadına bak dedi. Sürmüş sürüştürmüş. Ressam paletası mı ne derler ona benziyor. Bu hatun mahallede caka satmağa başlayınca hepimiz içlendik. Bir gün bizde toplandık. Kulakları çınlasın bir hemşire vardır.

— A kızlar biz bu kadının sitemlerine susacak mıyız, dedi.

Hepimiz kös kös yüzüne baktık.

— Ben, diye yine söylendi. O kadının haddini bildiririm. Yalnız siz birlik olun.

O gün kalktı bu kadının evine gitti. Bu yok mu hemşireye ne yapsa beğenirsin kapıyı açmadan cumbadan:

—Kim o? Diye seslenmiş.

Hemşire de:

— Hele kapıyı aç da görürsün, demiş.

Kadın kapıyı açar mı bizim gibi fakirlere? Cumbadan başını uzatarak:

— Hizmetçiye ihtiyacım yok, demez mi?

Bizim hemşire hiddetlenmiş tepeden tırnağa kadar donatmış. Ne bulaşıkcılığı kalmış, ne hizmetçiliği. Eve geldi. Hiddetten tirtir paluze gibi titriyordu.

— Amanın dostlar bir yudum su verin diye yere upuzun uzandı.

Ben de durur muyum. Kadının yolunu bekledim. Tam sokağa çıkarken yakasından yapıştım. Ne kadar olsa hizmetçi parçası o da benim yeldirmeye yapıştı. Saç saça baş başa geldik. Bekçi yakaladı, buralara düştük.

Ah kardeşim bir mal olsa canım yanmaz.

Elin hizmetçisi bir bunakla evlenmiş, zengin olmuş. Bir şey değil, gözümüz yok. Fakat sitem etmesine can dayanır mı?

Dedi.

Karşı sırada oturan kadına baktım. O hâlâ bir elile permanantlı ve oksijenle boyanmış saçlarını düzeltirken, diğer elinde tuttuğu şifon mendilile burnunu siliyordu. Her iki kadının yüzlerinde hafif tırnak yaraları vardı.

İyice giyinmiş kadın ikide birde entarisinin yenine gizlenen altın bilezikleri çıkararak gösterme ğe ve çalım satmağa çalışıyordu.

Yeldirmeli kadın dayanamadı. Uzaktan ona seslendi:

— Onlar para etmez, dedi. İnsanın içi temiz olmalı. Eşeğe altın palan vursan da yine eşektir yine eşektir.

Mitat PERİN

İstanbul tedrisat müfettişleri kadrosu

İstanbul tedrisat müfettişlerinden Süleyman Ahmet, Muharrem Karamızrak ve Mustafa yeni açılan enstitü müdürlüklerine tayin edilmişlerdir. Bu suretle İstanbuldaki müfettişler kadrosundaki açıklık onu bulmuştur. Kadronun muayyen hadde tekrar iblâğı Vekâletçe takarrür etmiştir.

Suriyenin tarihi

Meksikanın bir cümhurreisi Suriyelidir. Ona "El Turko,, derler

[Hür Fransız kuvvetleri İngiliz imparatorluğu kuvvetlerinin de müzaheretile Suriyeye girerlerken hür Fransız kuvvetlerini temsil eden General Katru, Suriyelilerin istiklâlini taahhüt etmiş bulunmaktadır. Yazı arkadaşımız Nusret Köymenin bu hâdiseden evvel Ankaradan göndermiş olduğu yazı, Suriyelilerin istiklâl aşkına temas etmesi dolayısile, General Katru'nun teminatile aynı zamana tesadüf etmiş oluyor.]

Yazan:
Nusret KÖYMEN

Türkiyenin hiç bir memlekete müyesser olmıyan tabiî hudutları vardır. Bu hudutların hemen arkasındaki komşu memleketler de âdeta birer süzgeç gibidir; öyle süzgeçler ki yabancı unsurları kolay kolay geçirmezler. Bu süzgeçlerin büyük hususiyetleri şudur: Bunlar birer din ve milliyet müzesine benzerler. Bu süzgeçler Balkanlar, Kafkasya, Irak ve Suriyedir. Bu dinler ve milletler müzesi ortasında Türkiye on sekiz milyonluk yekpare nüfusuyla, derli toplu vatanıyla, çetin tabiatiyle memleket idealinin mevut yurdu, millet istiklâlinin sarp kalesi, dünya medeniyetinin sığınağı bir sulh adası olarak yükseliyor.

Türkiyenin etrafını çeviren süzgeçler arasında bugün gözler en ziyade Suriye üzerine çevrilmiş bulunuyor. Almanların Suriyeyi istilâ etmek üzere oldukları, hattâ etmiş bulundukları söyleniyor. Bu suretle harp cenup kapımıza dayanmış oluyor.

Suriyenin çok garip bir tarihi ve talihi vardır: Daima istilâya uğrar, fakat hiç bir müstevlî burada tutunamaz.

Bugün bir milletler müzesi halinde olan Suriyenin asıl halkı kimdir?

Akla ilk gelen cevap şudur: Araplar...

Hayır!

Suriyenin asıl halkı Araplar değildir.

Suriyenin, tarihi Fenikelilere kadar dayanan ve Arap olmıyan çok eski yerli sakinleri vardır: Suriyeliler ve Lübnanlılar. Fakat çok eski zamanlardanberi Orta Asyadan, Anadoludan, Arap çöllerinden olan göçler yerli halkı tazyike başlamış ve bu tazyik altında Sirolibanezlerin mühim bir kısmı başka memleketlere göçmüşlerdir.

Meksikada bile bir çok Sirolibanez bulunmakta olup Meksika ticaret ve sanayiinin mühim bir kısmı bu zeki ve müteşebbis insanların elindedir. Epey sene evvel Meksikaya muhaceret etmiş ve orada kendi aralarında evlenerek ırk vasıflarını meydana çıkarmış olan Sirolibanezler filhakika Arap kavimlerinden hiç birine benzemezler. Meselâ aralarında yeşil gözlüler ve kumral saçlılar çoktur. Bunlar Meksikada kendilerini asla Arap olarak tanıtmazlar, ya Sirolibanez veya Türk olarak tanıtırlar. Fakat evlerinde Arapça konuşurlar. Meksikanın son cümhurreislerinden Elyas Kayyes bir Sirolibanez olup Meksikalılar kendisine «El Turko» derler.

Mısırlılar ve Etiler zamanlarında Suriyeye Mısırdan ve Anadoludan akınlar olmuştur.

Orta Asyadan daha islâmiyetten evvel olan akınlar ve muhaceretler Suriyenin zümrüt yaylalarına Türkmenleri yerleştirmiştir. Horasanlı bir Türk olan Hasan bin Sabbah tarafından İran dağlarında kurulan İsmaili mezhebi hâlâ Suriyede yaşamaktadır.

Suriyedeki Ermeni, Çerkez, Kürt ve Yahudiler de epey yekûna varır.

Fakat Suriyeye en tesirli muhaceret, devamlı bir sızıntı halinde Arap çöllerinden olmuştur. Çöl bol çocuk yetiştirir, fakat besleyemez. Bu sebeble çöllerin artan nüfusları sahillere doğru akar. Bu yüzden Suriye yavaş fakat emin adımlarla Araplaşmaktadır. Bu sebeble Arapça Suriyenin hemen umumî dili haline gelmiştir. Bununla beraber asırlarca süren Türk idaresinin bıraktığı Türkler ve tesirler de bütün Suriyede görülmektedir.

Coğrafya manasında Suriye Ansariye dağlarının şimal eteklerinden başlayarak Akdenizin Mısır köşesine kadar uzanır. Bu itibarla Filistin de Coğrafya bakımından Suriyenin bir parçasıdır. Suriye için doğru olan şeylerin mühim bir kısmı Filistin için de doğrudur. Yalnız Filistinin Suriyeden ayrı çok mühim bir hususiyeti vardır: Yahudilerin yurdu olması. Filistinden bahsederken bugün şunu da zikretmek lâzımdır ki Suriyede yerleşmiş Alman bulunmadığı halde Filistinin Suriye hududunda yerleşmiş Alman köyleri ve Filistin şehirlerinde birçok Alman misyonerleri bulunmaktadır. Şu da şayanı dikkattir ki Filistindeki Yahudilerin de çoğu Almanca bilirler. Çünki Filistine muhaceret eden Yahudilerin ekserisi Aşkenazim denen şimal Yahudileridir. Bunların Yahudiceleri bizdekilerinki gibi bir İspanyolca kırması olmayıp bir Almanca kırmasıdır. Fakat filistin Yahudileri bugün (Yiddiş) denen bu dili konuşmamağa ahdetmişlerdir. Bunun yerine asıl Yahudi dili olan İbraniceyi, Kültür dili olarak da Almancanın yerine İngilizceyi koymaktadırlar.

Suriyede ise Almanca hiç kullanılmaz. Burada hâkim olan kültür dili Fransızcadır. Fakat İngilizce Fransızcanın kuvvetli bir rakibidir. Müstakbel Suriyenin medeniyet dili olarak İngilizceyi kabul edeceği umulabilir. Beruttaki Amerikan Üniversitesi Suriyeye kültür ve medeniyet sahasında büyük hizmetler ifa etmektedir. Suriye münevverleri Fransız iktısadî istismarının öncüsü olan Fransız kültürünün inhisarından memleketlerini kurtarmak emeliyle İngilizceye dört elle sarılıyorlar.

Diğer taraftan Suriyedeki Türk kültürü de çok eski bir maziye maliktir. Suriyeliler Türk idaresinden çıktıktan ve Türk inkılâbını gördükten sonra bu kültürü daha iyi anlamağa, daha ziyade takdir etmeğe başlamışlardır. Suriyeye İstiklâl aşkını aşılayan Türk İstiklâl Mücadelesi olmuştur.

İstiklâllerini muvakkaten kaybetse bile kazanmakta gecikmiyeceğine inandığımız Suriyelilerin istikbalde en büyük ve en tabiî kültür münasebetleri muhakkak Türkiye ile olacaktır.

Hürriyet ve İstiklâlleri için daima mücadele etmiş olan Suriyelilerin esaretçi rejimlere karşı dostluk duyması imkânsızdır. Suriye dağlarında esen hürriyet havasını yok edebilecek hiç bir tayyare ve tank yoktur.

Nitekim bütün Avrupayı fethe muvaffak olmak kudretini gösteren Napolyon da Suriyede mağlûp olmuştu. Napolyon'un en büyük kudreti dünyayı bir hürriyet havvarisi olarak teshir etmesi ve fikir ve vicdan hürriyetine en büyük hürmeti göstermesi idi. Hâttâ Napolyon Suriyeye gelirken müslümanlığın hâmisi tavrını bile takınıdı. Fakat Napolyonun filosu Mısırda, Ordusu da Suriyede mağlûp oldu. Unutmamak lâzımdır ki Napolyon o zamanki dünyanın en mükemmel Ordusuna ve silâhlarına malikti.

Almanlar da uzun zamandanberi Suriyede, yalnız Suriyede değil, bütün Arap ve İslâm âleminde geniş ölçüde propaganda yapmaktadır. En ziyade Arapça radyo neşriyatiyle yapılan bu propagandanın dünyayı henüz anlamamış, millî İstiklâlin manasını tamamiyle kavramamış bazı gençler üzerinde tesir yapmış olması tabiîdir. Din ve kan farklarının çok çeşitli olduğu, millî kültür vahdetine varamamış bir memlekette gençlerin kısım kısım Alman, Fransız ve İngiliz taraftarı olmaları tabiîdir. Fakat dünyanın her tarafında olduğu gibi Suriyede de İstiklâlin manasını anlayanlar, küçük milletlerin de İstiklâlini korumağa ahdedenlere taraftar olanlar, ve memleketlerinin İstiklâli uğrunda canlarını fedadan çekinmiyecekler sür'atle artmaktadır.

Muharebeleri zâhiren silâhlar kazanabilir; fakat hakikî ve nihaî zafer ruhlarındır.

SİYASÎ İCMAL

Suriye hareketi

Yazan: M. H. ZAL

İngilizler bu harpte ilk defa olarak teşebbüsü ele almışlar, Suriyeye Almanların daha fazla yerleşmesine meydan bırakmadan Suriyeyi istilâya başlamışlardır.

Giridin tahliyesinden sonra ortaya esrarlı bir sükûn çökmüştü. Fakat buna kimse aldanmıyordu. Sulh sözlerini de kimse ciddiye almıyordu. İlk kımıldanmanın nerede ve nasıl olacağını herkes merakla bekliyordu.

İngilizlerin attığı mühim adım, hatıra türlü türlü sualler getiriyor: Fransız kuvvetleri silâhla mukavemet edecekler mi? Bu mukavemet ciddi ve umumî olabilecek mi? Suriye halkı nasıl hareket edecek? Almanlar ne yapacak? Vichy bunu vesile ederek Almanlarla apaçık işbirliğine girişmeğe ve İngilizlerle harba tutuşmağa cüret edecek mi?

İngilizler, şekil meselesini elden geldiği kadar koruyorlar. İstilâyı doğrudan doğruya İngilizler yapmıyorlar, hür Fransız kuvvetleri yapıyor, imparatorluk kuvvetleri ancak yardımcı vaziyette görünüyor. Bu suretle Vichy hükûmetine, eğer kullanmak isterse, bir kaçamak yolu bırakılmıştır.

Suriyenin ve Lübnanın istiklâli ilân olunduğuna göre yerli halk müttefik mevkiine konulmuştur. Bugüne kadar devam eden infiraddan ve sıkıntıdan kurtulmak ve şekil ve lâfız suretile bile olsa istiklâl elde etmek Lübnanlılarla Suriyelilerin elbette hoşuna gidecektir.

General Denz'in kumanda ettiği Fransız kuvvetlerinin eski müttefiklerinin ve Fransız silâh arkadaşlarının tarafını mı, yoksa Almanların ve Vichy'de körkörüne Almanlara alet olanların tarafını mı tutacağı bugünün en mühim meselesidir.

Öyle görünüyor ki İngilizler bu adımı Amerika ile iyice danıştıktan sonra atmışlardır. Bunun harbin yeni bir devrine başlangıç olacağını farzetmek hatâ olmaz. Amerika, Vichy'yi harp harici tutmak için elden geleni yapmıştır ve yapacaktır. Şimdi mesele, Mareşal Petain'in Suriyeyi vesile ederek, Almanların yedeğine körkörüne takılmak mesuliyetini alıp almıyacağındadır. Böyle bir mesuliyet almak ihtiyar Mareşal için kolay değildir. Herhalde, gelecek iki, üç gün içinde siyasî ve askerî bakımdan harbin neticesine tesir edebilecek pek mühim hâdiselerin birbiri arkasından inkişafını beklemek caizdir.

ŞUNDAN - BUNDAN

İngilizlerin garip ananeleri

İngilizler dünyanın en terakki sever ve ayni zamanda ananeye en çok tapınır bir milletidir. Meselâ, mebusan meclislerinde kullandan tabirler rice yüz yıllarca evvel istimal edilen lisanın aynidir. Meclis tarafından kabul edilen bir kanunun altına kral, orta çağda olduğu gibi fransızca ibare ile «mucibince» yazmaktadır.

Meclis, günlük faaliyetine nihayet verdiği zaman bir münadi:

— Eve kim gidecektir?

Diye bağırır. Bunun sebebi şudur: Asırlarca evvel yollar tehlikeli idi. Şehir haricinde oturan azalar birleşir, giderlerdi. Mebusan meclisi içtima salonunun zemin katı, âdeta mukaddes bir yerdir. Bu zemin katı, «bar» denilen bir parmaklık ile ayrılmıştır. Bu «bar» dan içeri kimsenin girmiye hakkı yoktur. Hattâ hademeler bile, azadan birisine mektup vereceği zaman ancak bu «bar»a kadar gelebilirler.

Meclis reisi ile hitabet kürsüsünü işgal eden bir aza arasından diğer bir azanın geçmesi de katiyen yasaktır. Bunun sebebi de, İngiliz mebusan meclisinde azaların, daima riyasete hitap etmelerinden ileri gelmektedir. Görüşmekte olan iki kişinin arasından geçmek ne kadar nezaketsizlik ise, reis ile hitabet kürsüsünü işgal eden aza arasından geçmek te o kadar usulsüzdür.

*

Islığın uğursuzluğu

Islık bir çok memleketlerde uğursuz addedilmektedir. İngilterede, kömür madenlerinde ıslık çalmak yasaktır. Amele, ıslık çalındığı zaman bir tehlikenin vukuunu muhakkak saymaktadır.

Araplar indide de ıslık pek uğursuzdur. Bir Arap darbı meselinde göre, «her ıslık çalanın ağzı kırk gün temizlenemez.» Araplar ıslığa «Şeytanın musikisi» derler.

Izlanda adasında ıslık çalmak, kanunen yasaktır. Dünyanın en çok ıslık çalan insanları Kanarya adalarında bulunuyormuş.

*

Otomobille gezmek mi, yaya yürümek mi?

Yapılan istatistiklere göre Amerikanın büyük şehirlerinde otomobil ile gezmek, yaya yürümekten üç defa daha salimdir.

Nevyorkta, muayyen bir saatte, muayyen bir sokaktan otomobil ile ve yürüyerek geçenler arasında, yürüyenlerin otomobile binenlerden üç defa daha fazla kazaya maruz kaldıkları anlaşılmıştır.

*

Ekmekçilik mektebi

Kanadada Ottava şehrinde, ekmekçi yetiştirmek için bir mektep açılmıştır. Bundan böyle ekmekçi, ustaları, çırak olarak fırınlara alınan kimselerden yetişecek değildir. Ekmekçiler, bu mekteplerde okuyacaklar ve ekmeğin kimyevi terkibini öğreneceklerdir.

*

Yeni bir âlet

Macar mühendislerinden Pierre Kazsa, Gemphon adı verilen bir âletin tecrübelerinde muvaffak olmuştur. Bu âlet, elektrik cereyanı ile müteharriktir. Her piyanoya ve her hangi bir musiki âletine tatbik edilebilir ve boru şeklinde nota kâğıtları üzerine, çalınan parçaların notalarını kaydeder.

Ayni mühendis, insan sesinin de musiki notalarını kaydedebilecek yeni bir âlet yapmak için uğraşıyormuş.

EDEBİ ROMAN — TEFRİKA No. 70

KEZBAN

Yazan: Muazzez Tahsin BERKAND

Kezban, parka gittiğimiz gün bana elini uzatmış, «Ben de seni...» Demiştin. Bazı dakikalar bunu hatırlamak beni bir çılgına döndürüyor. Fakat bazan her şeyden şüphe ediyorum.

Bir defacık, yalnız bir defacık bana o günün bir rüya olmadığını söyler misin? O zaman, hattâ senden uzak yaşamak kuvvetini bile bulacağım Kezban.

FERİTTEN KEZBANA

İstanbul, Mayıs 1939

Öteki mektubum henüz Kastamonuya varmadan bu akşam seninle konuşmak arzusunu hissediyorum Kezban. Bana öyle geliyor ki bütün yazdıklarıma rağmen sana istediğim şeyleri söyliyemiyorum, aramızda daima kapalı bir kapı kalıyor. Ben bu kapıyı aralıklamak, biraz sana yaklaşmak istiyorum. Bilmiyorum neden sana kendimden bahsetmek ihtiyacını duyuyorum.

İnsan her yaşta mazisine dönebiliyor. Bugün ben kendi ömrümü uzun uzun düşündüm. Seni tanımadığım zamanlardaki hislerimi tahlil etmek istedim. Bu, garip bir eğlât oldu.

Hissî hayatım ne kadar dümdüz geçmiş meğer! Ateşli çalışma günlerinin arasında yalnız birkaç silik kadın başı var. Bunlar o kadar silik ki bende bir hatıra bile bırakmamış. O kadınlar yüzünden ne ıstırap çektim, ne bir gece uykusuz kaldım, ne de onları derin derin düşündüm. Kimisi neşeli idi, kimisi fettan, bazısı içli, bazısı kıskanç... Fakat bunlardan hiç bir tanesi beni yanında [illegible] kadar rahat etmedi, hiç birisine bağlanamadım, onların geçici kadınlar olduğunu her zaman hissettim.

Vivet, hayatımın muamma olan tarafıdır. Onunla çocukluğumuzdan beri hoşlaştık, birlikte gezip eğlendik, kâh birbirimize yaklaştık, kâh uzaklaştık. Herkes bizi iki nişanlı gibi görüyordu. Biz de böyle görmeği tabii saydık.

Bugün çok iyi anlıyorum: Birbirimizi hiç bir zaman aşkla sevmemişiz, hâlâ da sevemiyoruz. Belki de seni tanımasaydım hakiki aşkın ne olduğunu anlıyamıyacak ve onun hislerini de incelemek ihtiyacını duymıyacak bana sokuluşlarını sevda sanacaktım. Bugün onun samimiyetinin mahiyetini anlıyorum. Hayır, Vivet beni aşkla sevmiyor, bu muhakkak... Öyle ise neden benimle nişanlandı? Hâlâ neden bana çok yakınlık gösteriyor? Kendisini niçin bana ait bir kadın olarak görüyor? İşte anlıyamadığım nokta budur ve bunun için eli kolu bağlı bir vaziyette duruyorum.

Eğer nişanlım, çocukluğumdanberi bir akraba kızı gibi sevdiğim Vivet olmasaydı çoktan bu bağı koparacaktım. Bunu kendi kendime tekrarlamaktan garip bir zevk duyuyorum.

Vivet benim nişalım fakat sevgilim değil... Karım olması için ne o, ne de ben acele etmiyoruz. Bu uzak yakınlık ikimize de kâfi geliyor. Dikkat ediyorum, annelerimiz düğünden bahsettikleri zaman benim gibi o da bu tarihi mümkün olduğu kadar geciktirmek için telâş gösteriyor. Acaba niçin? Bu hal ne vakte kadar devam edecek?

Sana bunları ne maksatla yazdığımı bilmiyorum Kezban. Belki de bana kızacaksın? Darılma yavrum, bu akşam kendimi ve vaziyetimi anlamağa ihtiyacım vardı. Bu tahlili yaparken yalnız kalmak istemedim, seninle olmağı tercih ettim.

Ben, gündelik hayatımı yaşarken kuvvetli bir şahsiyet sahibi ve iradesine hâkim görünen, hattâ karşısındakilere biraz korku telkin eden sert ve çetin doktor Ferit, kendi samimî hislerimin pençeleri arasında hırpalanıyor, bocalıyorum. İrade ve metanetimi bulamıyorum.

Eğer cidden kuvvetli bir karakterim olsaydı, her şeyi yıkar, koparır, atar ve kalbimin sesini dinlerdim. Yahut da, bilâkis, kalbimdeki sesi boğar, susturur ve sağuma soluma bakmadan Vivetle müşterek hayatımızı yaşardım. Ne birini, ne de ötekini yapamadan âciz ve zayıf bir çocuk gibi müteredd it ve şaşkın bir vaziyette oturuyorum. Bu hal beni kendi nazarımda alçaltıyor, meslek hayatımdaki muvaffakiyetlerimi bile gözümde küçültüyor, rahat ve huzurumu kaçırtıyor.

Affet beni Kezban. Sen bu feci vaziyette zayıf kadın omuzların üzerine benimkinden daha ağır bir yük aldığın halde metanet gösteriyor, şikâyet etmiyorsun. Bense, yükünü taşımak için sana yardım edecek yerde bilâkis sözlerimle, yazılarımla senin cesaretini kırıyorum, seni üzüyorum. Bu çok büyük bir kabahat ama ben his bakımından biraz hodbin olmaktan kendimi alamıyorum, ümitsizliğimi, çaresizliğimi içime sindirip nefsimden fedakârlık yapamıyorum.

Zavallı Kezbancık, seni de üzüyorum, affet beni yavrum; fakat sakın beni âciz bir erkek gibi hor görme! Senin hayat karşısında aldığın metin tavrı bende bulamadığın için beni korkaklıkla itham etme. Zaafım ancak sana karşı duyduğum derin sevgiden doğuyor.

Ellerini ver Kezban, parmaklarını birer birer öpmek istiyorum.

KEZBANDAN FERİDE

Kastamonu Haziran1939

Baş hemşire hasta idi. Fakir bir kadına mühim bir ameliyat yapmak icap etti. Doktor Nazıma yardım etmek mecburiyetinde kaldım. Ben de arkadan ilikli beyaz gömlek giydim.

(Arkası var)

HİKÂYE

SEFİL!..

Yazan: **Bedi GÜNDÜZ**

Aman yarabbi!... Bu; saçları kirli, yüzü ve gözü şiş, elbisesi yırtık pırtık, ayakları çıplak sefil, bir zamanlar Beyoğlu sefahat âleminde şöhret sahibi olan Ferit miydi?

Evet, evet... O idi. Ferdi, pek genç yaşta kimsesiz kalmıştı. Eline geçen büyük bir serveti, vur patlasın, çal oynasın âlemlerinde israfla, sefahatle yedi, bitirdi. Akrabasından bazıları, kendisini evlendirmek ve düştüğü felâket çukurundan kurtarmak istediler. Evlenirse sefahatten vazgeçer sandılar. Fakat, bunun da faidesi olmadı. O, bir kere sefahate alışmış, bütün müvazenesini kaybetmişti. Bir kız çocuğu olduğu halde yine kendini toplıyamamıştı.

Nihayet karısı, kendini kurtarmak için bu ayyaş, kumarbaz ve sefihten ayrılmaya mecbur oldu.

Bir gün geldi ki parası bitti. Yiyecek ekmeği, yatacak yeri kalmadı. Ne yapacağını bilmiyordu. Her taraftan red ve tahkir görüyor; serseri, derbeder dolaşıyordu. Yazın tarlalarda, kışın mandıralarda ve ahırlarda yatıyor; nerede iş bulursa çalışıyor, kazandığı parayı meyhaneye götürüyordu. Şimdi, evvelki nefis içkilere bedel ağza konmaz, muzır ve ciğer paralayıcı rakılar içiyordu. Artık zilletin, sefaletin son derecesine inmişti. Her şeye tahammül edebiliyordu. Bazan açlığa, bazan soğuğa ve tahkire duçar oluyor, fakat halinden şikâyet etmiyordu.

Şehirden uzaklaşarak Maltepeye kadar gitmişti. Orada bir meyhanede rakı içiyordu. Uzaktan halini dikkatle tetkik eden bir delikanlı yanına geldi. Ve:

— Arkadaş dedi, galiba halin harap....

— Evet, öyle...

— Bu hale nasıl katlanıyorsun?...

— Ne çare!...

— Ben, senin yerinde olsam bundan kurtulmanın çaresini mutlaka bulurdum. Nitekim bir iki gün sonra ceplerim para ile dolacak...

Delikanlı, bu sözü söyledikten sonra kulağına eğilerek ilâve etti:

— Ele geçmez bir fırsat var. Sözümü dinliyecek olursan büyük bir para kazanacaksın. Şurada bir köşk var. Sahipleri üç gün evvel Yalova kaplıcalarına gittiler. Köşkte yaşlı bir bekçi kadından başka kimse yok. Ben her şeyi iyice tetkik ettim. Köşkün sahibi zengin bir tüccar. Köşkte çok kıymetli şeyler var. Oraya girip gümüş takımları, elmasları aşırmak pek kolay. Bana muavenet edecek olursan elimize ne geçerse paylaşırız...

Sefil Ferdi, birdenbire titredi. Düştüğü zillet ve sefalet içinde henüz kirlenmemiş bir vicdanı vardı. Derhal red cevabı verdi:

— Bu benim elimden gelmez. Kuru ekmek yemeye razıyım. Gönlüm rahat olsun...

Delikanlı, yerinden kalktı:

— Sen bilirsin!...

Dedi ve savuştu.

★

Ferdi, biraz daha içtikten sonra meyhaneden çıkmıştı. Artık ortalık kararmıştı. Kendine yatacak bir yer bulmak için kıra doğru giderken ansızın göğsüne bir bıçak saplandı. Kendini kaybetti ve yere yuvarlandı.

Biraz evvel, meyhanede yanına gelen hırsız delikanlının hızla kaçtığını gördü.

Ertesi günü, yoldan geçenler polise haber verdiler. Hastahaneye kaldırıldı. Yapılan tedavi sayesinde aklı başına geldi. Yaralandığı gece, civar köşklerden birinin soyulduğunu, bekçi kadının öldürüldüğünü haber aldı. Her halde hırsız - katil, kendisini yaralıyan delikanlı idi. Zabıtaya haber verdi. Fakat, bütün araştırmalar boşa gitti, hırsız - katil yakalanamadı.

★

Ferdi, uzun bir nekahat devresi geçirdi. Hastahanedeki intizam, kendisine bakan hemşirelerin şefkat ve hüsnü muamelesi, doktorların ihtimam ve dikkati bu sefil adamın viran kalbinde yeni yeni hisler uyandırdı. Felâketinin bütün acılarını duyuyor, nedamet ediyordu. Gözünün önünde zavallı karısı ile babasız kalan kızının hayali dolaşıyordu. Onların müreffeh bir hayat geçirecek servetleri vardı. Fakat ne de olsa kendisini düşünüyorlar, üzülüyorlardı Kim bilir, kızı ne kadar büyümüş, güzelleşmişti!...

Ah! Niçin böyle yapmış, niçin onları feda etmişti? Artık eski mesut hayata dönmek mümkün değildi. Fakat, onları uzaktan bir görseydi. Bir kerecik görseydi...

Sefil Ferdinin son arzusu bu idi: Karısını ve kızını bir kerecik, yalnız bir kerecik uzaktan görmek...

Hastahaneden çıkınca doğru İstanbula geldi. Karısının oturduğu evin bütün pencerelerinden aydınlıklar görülüyor, bir cazın terennümleri işitiliyordu. Kapıcıya sordu. Şu cevabı aldı:

— Küçük Bayanın nişan merasimi yapılıyor. Yarın da nikâhları kıyılacak....

Ferdi, evin önünde saatlerce durdu. Gözlerinden yaşlar döküllüyor, pencerelere bakıyordu. Karısının ve kızının hayalini görmek istiyordu.

Ertesi günü erkenden nikâh dairesinin önüne gitti, Bekledi. Kızının yanındaki delikanlıyı görünce bayılacak gibi oldu. Aman yarabbi! Acaba aldanıyor muydu? Hayır, hayır! Mutlaka o idi.

Kendisini hırsızlığa davet ettikten sonra yaralıyan delikanlı idi.

Ferdi, arkalarından daireye girdi, salona çıktı. İzdivaç mukavelesi imza edilmek üzere idi. Masanın önüne atıldı:

— Bu izdivaç yapılmıyacak, çünkü bu adam bir hırsız, bir katildir.

Diye haykırdı. Kızı düştü, bayıldı. Ferdiyi tanıyan delikanlının benzi sapsarı oldu:

— Bir polis getireyim, şu sefil herifi tevkif etsin...

Diye savuşmak istedi. Ferdi, onun kaçacağını anlayınca önüne geçti. Hırsız - katil delikanlı zavallıyı öyle bir itiş itti ki mermer merdivenlerden aşağı yuvarlandı.

— Kapıları kapayınız, kaçırmayınız bunu... Diye bağırdı. Hademeler, hırsız - katil delikanlıyı tuttular.

Ferdinin sözlerinin hakikat olduğu anlaşıldı. Biçarenin başı yarılmıştı. Oluk gibi kanlar akıyordu. Derhal çağırılan doktor, yaranın tehlikeli olduğunu, kurtulmak imkânı bulunmadığını söyledi.

Fakat o, hiç üzülmüyordu. Çünkü başı ucunda, kendisini affederek ağlıyan, karısı ile kızı vardı. Onlar, bu bahtsızı, şu son müşfik hareketinden dolayı affetmişler ve en samimî göz yaşlarile ıstırabını unutturmaya çalışmışlardı. İşte Ferdinin hayatta gördüğü son mükâfat bu olmuştu.

Bedi GÜNDÜZ

Çocuk bakımı (mürebbiye) okulu

Tahsil müddeti ameli, nazarî iki senedir. Yatılıdır. Talebe kaydına temmuz sonuna kadar devam edilecektir. İlk tahsilini bitirmiş olmak ve 18 yaşından aşağı olmamak, orta tahsilliler tercih edilir. Tafsilât için Ankara Çocuk Esirgeme kurumu genel merkez sıhhat müdürlüğüne müracaat edilmesi.

Radyo

Bugünkü program

7.30 Program ve saat ayarı, 7.33 Hafif program (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8 Hafif programın devamı (Pl.) 8.30/8.45 Evin saati.

12.30 Program ve saat ayarı, 12.33 Şarkı ve türküler, 12.45 Ajans haberleri, 13 Karışık program (Pl.) 13.15 Şarkı ve türküler 13.30 14 Karışık program (Pl.)

18 Program ve saat ayarı 18.03 Fasıl sazı, 18.30 Ziraat takvimi ve toprak mahsülleri borsası, 18.40 Solistler (Pl.), 19 (Mehmedin saati), 19.15 Köy ve Zeybek havaları, 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Radyo caz orkestrası 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Bir halk türküsü öğreniyoruz.

Kalc kaleye karşı,
Kalenin dibi çarşı;
Sen zülüf gölgesinde (güzel)
Ben yandım güne karşı.
Kız anam tıabam Pasmlı (güzel)
Çekmedim gurbet elin yasını (güzel)

Bir ay doğdu Pasından,
Pasının ortasından;
Öyle bir yar sevdim ki (güzel)
Katmer gülün hasından.

21 Memleket postası, 21.10 Solo şarkılar, 21.25 (Hoşbeş) 21.45 Radyo senfoni orkestrası, 22.30 Saat ayarı, Ajans haberleri, 22.45 Cazband (Pl.) 23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Ereğli Kömürleri İşletmesinden:

Müessesemizle müşteriler arasında Taş kömürü, kok kömürü, briket ve tali maddelerinin satışları hakkında yapılmış olan mukavelelerden mütevellit bilcümle haklarımızı 1.6.941 tarihinde kurulan ve merkezi Ankarada bulunan «TÜRKİYE KÖMÜR SATIŞ VE TEVZİ MÜESSESESİ» ne devrettiğimizi ve müşterilerimize karşı olan vecibelerimizi de bu müessesenin tamamen tekabül eylediği ilân olunur.

(3004 — 4258)

SPOR

Galatasaray F. Bahçeyi 1-0 mağlûp etti

Galatasaray Deniz Bayramı muntazam geçti. Danışıklı güreşlerde mutat veçhile Mersinli Mülâyim berabere kaldı

Dün Fenerbahçe stadında yapılan Galatasaray - Fenerbahçe maçını seyre gittim.

İki sene var ki, futbol seyretmemiştim. Bunun içindir ki, ayni müddet zarfında futbole ait yazı da yazmamıştım. «Perhizi bozalım, iki sene evvel bıraktığım futbolümüz ne hale gelmiştir, görelim, gördükten sonra da okuyucularımıza anlatalım» dedim.

Fenerbahçe stadına girdiğim zaman muhiti, pek yadırgamadım. Yine biribirlerile iddialaşan seyirciler gördüm. İki sene evvel işlemez halde duran kırk beş dakikalık büyük maç saatini yine muattal bir halde buldum.

Yerime yerleştikten sonra asıl maç saatinin gelmesini bekliyerek gençler ve B takımları arasında yapılan maçları dalgın ve alâkasız seyrettim.

Nihayet Fenerbahçe ve Galatasaray oyuncuları sahaya çıktılar, maça başladılar, oyunlarını sonuna kadar dikkatle ve biraz da sabırla seyrettim ve maç bittiği zaman şu neticeye vardım ki: İki sene futbol sahalarına gitmemekle fazla bir şey ziyan etmemişim. Futbolümüzü tamamile samimi olarak söylüyorum, nerede bıraktımsa orada, hattâ biraz daha gerilemiş buldum. Umumiyet itibarile yine sistemsizlik, yine futbolcünün topu koşturması yerine topun futbolcüyü yorması, yine kale önünde beceriksizlikler, yine topu çiğnemeler vesaire vesaire...

Maçın ilk devresinin yirmi, yirmi beş dakikalık bir müddet içine sığabilecek bir kısmında oldukça düzgün, canlı bir oyun görebildim. Fakat, bilhassa ikinci devrenin hercümerci, bir futbol maçından ziyade bir topun peşinde yirmi iki kişinin maksatsız didişmesine pek benziyordu.

Maçı, ilk devrede yaptığı yegâne gol ile Galatasaray 1 - 0 kazandı, Galatasaraylıların ve taraftarlarının galibiyet memnuniyetleri bir haktır. Bu galibiyet memnuniyeti dışında, Galatasaraylıların dahi dünkü maçtan, iki tarafın oyun tarzından memnun kaldıklarını, zevk duyduklarını zannetmivorum.

Bu görüşlerimi kaydettikten sonra maçı kısaca anlatabilirim. Çünkü vukardaki satırlarla esasen az çok bir fikir vermiş bulunuyorum.

Maça Adnan Akının hakemliği altında iki taraf şu şekillerde çıktılar:

GALATASARY:

Osman
Faruk Adnan
Salim Enver Musa
Salâhattin, Mustafa, Cemil, Eşfak, M. Ali

FENERBAHÇE:

Cihat
Murat, Muammer
Ali Rıza, Zeynel, Ömer
Fikret, Naci, Yaşar, Niyazi, Halit

Oyuna Galatasaraylılar başladılar. Fenerbahçe rüzgârı lehine, güneşi aleyhine almıştı. Para atışını kazanan Fenerbahçenin taze kuvvet halinde bulunacağı ilk devrede rüzgârı lehine alması bir hata idi. Çünkü sert rüzgârlı havalarda rüzgârla birlikte oynayan muhacimlerin kale önünde topu kontrol etmeleri çok güçtür.

Nitekim Galatasaray muhacimleri de ikinci devrede rüzgâr la oynadıkları zaman kale önlerinde top kontrolünü kaybettiler ve birinci devrede gösterdikleri nisbî muvaffakıyeti gösteremediler. Hücumları umumi yetle hesapsız avutlarla neticelendi.

Galatasaraylılar oyuna başlar başlamaz Fener kalesine indiler. Bu hücumları on dakika kadar devam etti. Bu sırada fazla tesirli olmamakla beraber Cihada iki tehlike geçirttiler.

Bundan sonra on beş dakika kadar Fenerbahçenin daha hâkim oynadığını gördük. Fener muhacimleri aralarında fazla mütecanis olmamakla beraber, biraz da Nacinin şahsî gayretlerile güzel ve tesirli akınlar yaptılar. Bunlardan iki tanesi Galatasaray kalesi için ciddî tehlike oldu. Bunda Nacinin ayağında topu fazla çiğnemek su retile müsait olmıyan bir vaziyete düştükten sonra kaleye gönderdiği topu, Galatasaray kalecisi yatarak güç tuttu, fakat elinden kaçırdı. Diğer muhacimler becerikli davranıp bundan istifade edemediler. Birinde de zannederim yine Nacinin çektiği sıkı ve güzel bir şutte top direğe vurarak geri döndü. Fenerliler bu iki mühim fırsatı kaçırdıktan sonra yine gevşer gibi oldular. Bu gevşeklik Galatasarayı harekete getirdi. Nihayet bir Galatasaray akınında Cemilin ortalığı karıştıra karıştıra sürdüğü topu Fener müdafileri uzaklaştırmağa muvaffak olamadılar ve Galatasaray bu suretle maçın yegâne sayısını yaptı.

Bu sayıdan sonra devrenin gelişi güzel oynanan cansız ve zevksiz kısmı başladı.

İkinci devreye Fenerbahçeliler Niyazinin yerine Lebibi alarak çıktılar. Ali Rızayı da müdafaadan hücum hattına geçirmişlerdi.

Mağlûbiyeti telâfi etmek istiyen Fenerlileri bir müddet epey gayret sarfeder vaziyette gördük. Bu gayretin devamınca ellerine bir kaç güzel fırsatlar da geçirdiler. Fakat sahanın ortasından başlıyarak bu fırsatları hazırlamakta en mühim âmil olan Naci, kale önüne geldiği zaman, şahsî ve topu ezen oyunu ile bu fırsatları kaçırmakta da âmil oluyordu.

Fenerbahçe, bir hayli gayret edip netice alamayınca yine gevşedi, Bu sefer de tabiatile Galatasarayın tazyiki başladı. Fakat muhacimlerin topu lâyıkile kontrol edememeleri yüzünden bu tazyik umumiyetle avutla neticeleniyor, yahut ta boncuk Ömerin ve Cihadın müdahalelerile tesirsiz kalıyordu.

Oyunun son on beş dakikası iki tarafın da 1 - 0 lık neticeye rıza gösterip işi büsbütün gevşetmeleri şeklinde geçti.

Nasıl oynadılar?

Galatasaray müdafaası, Fenarbahçe müdafaasından daha kuvvetliydi. Bunun Galatasarayın galbiyetinde tabiî bir rolü oldu. İki tarafın da hücum hatları fazla bir muvaffakıyet gösteremediler. Evvelce tanıdığım futbolculardan Salâhaddinle Niyaziyi çok ağırlaşmış buldum. Salâhaddininki bir dereceye kadar kabul edilebilirse de henüz pek genç olan Niyazinin ağırlaşması idmansızlıktan mı, yoksa arkadaşlarile anlaşamamasından mı ileri geliyor bilmem?

Dünkü Fener takımında topa en fazla hâkim olan Nacinin hâlâ şahsî ve çalımlı oyununda ısrar etmesi bir ziyandır. Yaşar, küçük Fikret, Ali Rıza bıraktığım devir dekinden daha iyi değil, daha fena oynuyorlar. Lebip ve Boncuk Ömer kabiliyetlerini fazlasile verdiler. Cihadın bir kaç kere sahanın ortasına kadar çıkıp topu ayakla karşılamak mecburiyetinde kalması, müdafaasına ne kadar güvenemediğini göstermeğe kâfidir. Fenerin yeni oyuncuları arasında yalnız Muradda inkişaf edecek bir istidat gördüm.

Galatasaray takımında dün en iyi oynıyan ve takımına faydalı olan Eşfaktı. Cemil, mızıkçı oyun tarzını bırakmamış. Galibiyet golünde âmil olduğu için onun bu tarzını beğenenler olabilir. Fakat ben bu hali, futbolcuya lâzım ve yakışır vasıflardan saymıyorum. Mustafa ile Mehmet Alide fevkalâdelik görmemekle beraber istidatları seziliyor. Diğerleri mutat ve belki de mutadın dununda oynadılar.

S. Galip Savcı

Galatasaray denizcilik bayramı

Galatasaraylılar deniz bayramlarını dün Bebekteki lokallerinde oldukça mühim bir davetli kütlesi önünde yapmışlar ve davetlilere iyi bir spor günü yaşatmışlardır.

Galatasaraylıların bayramına dost Fenerbahçeliler de iştirâk etmiş ve aralarında deniz yarışları yapılmıştır. Evvelâ merasimi su sporları kaptanı Süha bir hitabe ile açmış ve müsabakalara geçilerek şu neticeler alınmıştır:

2 çifte bayanlar: Birinci Galatasaray, ikinci Fenerbahçe.

3 çifte erkekler: Birinci Galatasaray, ikinci Fenerbahçe.

Tek çifte: Birinci Galatasaray, ikinci Fenerbahçe.

Dört tek: Birinci Galatasaray, ikinci Fenerbahçe.

Tekaütler arasındaki tek çifte yarışına Fenerden Seyfi ile Galatasaraydan Nedim girmiş, her ikisi de yanlış hareketlerinden dolayı diskalifye edilmişlerdir.

Yüzücülerle kürekçiler arasındaki iki çifte yarışı da yüzücüler kazanmıştır. Müsabakalar neticesinde de derece alanlara kupa ve madalyalar verilmiştir.

Danışıklı güreşler

Dün Şeref stadında profesyonel güreş müsabakaları yapıldı. Vaziyetin bilinmesine rağmen yine sahada üç dört bin kişilik bir meraklı kütlesi bulunuyordu.

Organizatörlerin elinde iğrenç bir hale gelen bu müsabakalarda artık neticeleri beklemek yersizdir. Çünkü bu güreşlerde kimin yeneceğini ve yahut ta beraberliği daha bir kaç gün evvelden söylemek çok kolaydır.

Nitekim, dün Tekirdağlı Hüseyinden sonra Mülâyim de 4 devre süren güreşte amatörlükten profesyonelliğe geçti. Mersinli Ahmet bermutat berabere kaldı.

Kara Ali ile güreş antrenörü Bellinen arasındaki müsabakada da Kara Ali galip geldi.

Diğer müsabakalarda da Hayrabolulu Süleyman ile Eyüplü Nuri gûya oyun tatbik edemediklerinden diskalifiye edildiler.

Dinarlı İsmail, Kumkapılı Celâli, Molla Mehmet Gönenli Hamdiyi yendi.

FENER - GALATASARAY B ve GENÇ TAKIMLARI MAÇLARI

Dün Fenerbahçe stadında büyük maçtan evvel Fenerbahçe - Galatasaray B takımlarile genç takımları karşılaştılar.

B ve genç takımlar müsabakalarının her ikisi de 2 - 2 beraberlikle neticelendi.

Millî küme puan cetveli

Takımlar	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.	K.P.
Beşiktaş	15	12	3	—	42	16	42	3
İstanbulspor	15	15	3	7	32	37	28	17
Altay	15	6	1	8	22	30	28	17
Altmordu	15	5	3	7	27	40	28	17
Fenerbahçe	11	7	2	2	25	14	27	6
Galatasaray	11	7	2	2	27	15	27	6
Harbiye	13	5	2	6	34	23	25	14
Demirspor	14	4	2	8	22	29	24	18
Maskespor	13	1	7	5	27	36	22	18
Gençlerbirliği	14	3	1	10	17	25	21	21

Ankarada Millî küme karşılaşmaları

Beşiktaş - Maskespor 3-3 berabere kaldı. Harbiye İst. Sporu 4-0 yendi

Ankara, 8 (A.A.) — Bugün 19 Mayıs stadında 5.000 ini geçen bir seyirci yığını önünde yapılan millî küme maçlarında Harbiye idman yurdu - İstanbulsporu 4 - 0 yenmiş, Beşiktaş - Maskespor karşılaşması da 3 - 3 beraberlikle neticelenmiştir.

İlk karşılaşma Harbiye idman yurdu ile İstanbulspor arasında yapılmıştır. Bu karşılaşmada daha ilk dakikada Harbiyelilerin frikikten yapmış oldukları sayıdan sonra İstanbulsporluların oyununda bir anlaşmamazlık başlamış ve devrenin sonuna kadar bu şekilini muhafaza etmiştir. Buna mukabil, daha ilk anda galip vaziyete girmenin vermiş olduğu şevkle enerjik bir oyun çıkaran Harbiyeliler bu devrenin 20 nci dakikasında 3 üncü, 42 nci dakikasında da 4 üncü gollerini yapmışlardır.

İkinci devre, birincisinde olduğu gibi tafsile deymiyecek kadar tatsız ve cansız bir oyunla geçmiştir. Her iki takım da kendisinden beklendiği gibi güzel bir oyun göstereememiştir. Müdafilerinden birinin sakatlanması üzerine 20 nci dakikadan itibaren evvelâ 10 kişi ile sonra da dokuz kişi ile oynamak mecburiyetinde kalan İstanbulspor, Harbiyenin baskısından kendini kurtaramamıştır.

Harbiyeliler bu devrenin 20 nci dakikasında da 3 üncü, 42 nci dakikasında da 4 üncü gollerini yapmışlardır. Maç 4 - 0 Harbiye idman yurdunun galibiyeti ile sona ermiştir.

Beşiktaş ile Maskespor arasında yapılan ikinci karşılaşma futbol meraklılarına hakikaten çok canlı ve güzel bir oyun seyrettirmiştir. Maç başlar başlamaz her iki takım da çok seri ve kombine oyunlarla rakibinin kalesine inmeğe başlamıştır. Ancak, bu mücadelede biraz sonra Beşiktaşlılar oyunda nisbî bir hâkimiyet tesisine muvaffak olmuşlardır. Mamafih, çok enerjik oynayan Maskesporlular fırsat buldukça Beşiktaş kalesini tehlikeli vaziyetlere sokmaktan geri kalmamışlardır. Beşiktaşlılar hücumlarını sola teksif etmişlerdir. Fakat Maskenin canla başla çalışan müdafaası karşısında sayı kaydına muvaffak olammışlardır. Birinci devre zevkle seyredilen güzel bir oyundan sonra 0 - 0 beraberlikle sona ermiştir.

İkinci devre rüzgârı arkasına alarak oyuna başlıyan Maskeliler daha ilk dakikada soldan yaptıkları bir inişte merkez muhacimlerinin kornere yakın bir yerden Beşiktaş kalesine gönderdiği havale ile ilk sayılarını kaydetmişlerdir. Bu golden sonra Maskeliler çok enerjik ve düzgün bir oyunla Beşiktaş kalesini tazyik altına almışlar ve 16 ncı dakikada sol içlerinin ayağı ile ikinci sayılarını da yapmışlardır. Maskesporun devam eden tazyikinden bir ara sıyrılan Beşiktaşlılar rakiplerinin kalesine inmişlerdir. Maske kalesi önünde cereyan eden kısa bir mücadele esnasında hakem 22 nci dakikada entbolden Maske aleyhine bir penaltı vermiş ve bunu Hakkı gole tahvil etmiştir. Bu golden sonra Beşiktaşlılar kendilerini toparlamışlar ve sağlı sollu akınlarla Maskesporu sıkıştırmağa başlamışlardır.

Beşiktaşlılar bu gayretlerinin semeresi olarak 30 uncu dakikada kazandıkları bir kornerden kafa vuruşu ile 2 -2 beraber vaziyete girmişlerdir. Ancak bu devrede mükemmel bir oyun çıkaran Maskesporlular 35 inci dakikada sağdan yaptıkları bir akınla sol açıklarının ayağı ile 3 üncü sayılarını kaydetmişlerdir. Mağlûp vaziyete düşen Beşiktaş, rakibinin tazyikinden kurtulmak için büyük bir gayret sarfetmiye başlamış ve 44 üncü dakikada yine kafa ile üçüncü sayısını yapmıştır. Maç ta bu suretle 3 - 3 beraberlikle bitmiştir.

Bu karşılaşmada birinci devrede oyun mütevazin geçmiştir.

İkinci devrede Maskesporlular rakiplerinden daha canlı ve daha düzgün bir oyun çıkarmışlardır. Maç, çok heyecanlı olmuştur.

Ankarada tenis müsabakası

Ankara, 8 (A.A.) — 19 Mayıs stadında tenis kortlarında başlıyan tenis maçlarının bugün final karşılaşmaları yapılmıştır.

Dün Vedat Abut ile Marffy çifti - Orhan Eralp, Semih Ulutürk çifti arasında yarıda kalan dömifinal maçı 6 - 2, 4 - 6, 6 - 3 Vedat Abut Marffy çiftinin galibiyeti ile sona ermiştir.

Final karşılaşmaları şu suretle sona ermiştir:

Tek erkekte: Fehmi, 4 sette Ahmet Tandoğanı yenerek birinci olmuştur.

Çif erkekte: Vedat Abut — Marffy çifti, Ahmet - Fermiye dört sette galip gelmişlerdir.

Bu oyun çok çetin oldu ve iki saat 15 dakika devam etti.

Muhtelitte: Bayan Philips — Fehmi çifti. Bayan Polo — Semih çiftini kolaylıkla 2 sette yenmişlerdir.

Müsabakalardan sonra Hariciye Umumî Kâtibi Numan Menemencioğlu kazananlara kupa ve madalyalarını vermiştir.

İzmirde millî küme maçları

İzmir, 8 (A.A.) — Bugün Alsancak stadında millî küme maçlarının sonuncusu kalabalık bir seyirci kütlesinin huzurunda yapılmıştır. Maç çok seri ve zevkli olmuştur.

Altaylılar galibiyet gollerini ikinci devrenin 3 üncü dakikasında yaparak maçı 1 - 0 lehlerine bitirmişlerdir.

Atletizm müsabakaları

Dün sabah Fener stadında atletizm rekoru denemeleri yapılmış ve iki Türkiye rekoru elde edilmiştir. Alınan dereceler şunlardır:

Üçüncü kategori Balkan bayrak 3.41.8 ile Cihat, Remzi, Ferit, Kâmuran birinci. Birinci kategori 4×1609 Halil, Fatin, İzak, Ahmet birinci.

4×1500 Raif, Vilâdmir, Eşref, Rıza 18.05 yeni Türkiye rekoru yaparak birinci.

4×100 bayanlar (Jale, Hale kardeşlerle Selma) 60,1 lik Türkiye rekoru ile birinci.

Dünkü maçın blânçosu

Dün Fener stadında yapılan Galatasaray - Fenerbahçe müsabakası 1572 lira hasılat yaptı. 1221 kişi kapalı tribüne, 1320 kişi de duhuliye biletli olarak girmiştir. Davetiyeli girenlerin adedi 186 dır. Bu hasılâttan hükümet hissesi çıktıktan sonra 679 lira da Fenerbahçe kulübü, 489 lira da Galatasaray kulübü hisse almıştır. Stadı dolduran diğer kısım da bedavacılardır.

BULMACA

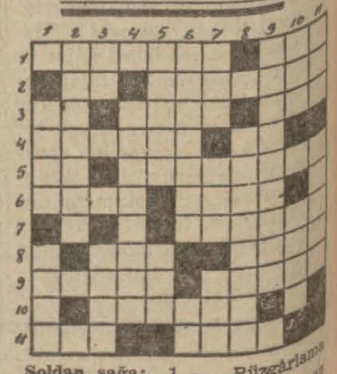

Soldan sağa: 1 — Rüzgârlama aleti, Spor sayısı 2—Bir nota, Namazlıhalısı. 3 — Bir renk; Bir nevi kormaş. Halis. 4 — Muallakta; Bakma. 5 — Bir hayvan; Ağızda çiğneyip dolaştırma. 6 — Padişah imzası; Gramer tâbirlerinden. 7 — Tasarlayıp karar vermek. 8 — Nebat ipliği; Bir ot. 9 — Bir vilâyet; Av. 10 — Levis. 11 — Valde, arkadaş.

Yukardan aşağıya: 1 — Söz verme; Duman borusu. 2 — Bir renk. 3 — Bir nota; Çok pişmiş pilâv. 4 — Meşhur bir İtalyan viyolonist 5 — Bir bamya yemeği; Afrikada bir memleket. 6 — Zihin keskinliği; İlânın kısası, 7 — Kraliçe, Ödeme; Namus lekesi. 8 — Lâstik evsafını haiz. 9 — Zorla almak. 10 — Evin taksimatından; Gelir. 11 — Merbut; Yüz rengi.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan Sağa: 1 — Nişaburek 2 — Aleni - Ufa 3 — Zebun - Harap 4 — İlet - Hususi 5 — Baç 6 — Yedikule 7 — Pa - Habeş 8 — İnek - Satmak 9 — Çat - El 10 — Sıra - Ad 11 — Ana - Makarna.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Nazlı - Pi - Sa 2 — İlel - Yangın 3 — Şebeke - Ra 4 — Anut 5 — Bin - Çir (hiç) 6 — Kasaba 7 — Hububat 8 — Asalet - La 9 — Kuruçeşme 10 — Fas - Alan 11 — Yapışmak - Da

FERDî VE İÇTİMAî hadiseler

EVLENENLER:

İktısadî Yürüyüş mecmuası sahiplerinden Selim Cavit Yazmanla Bayan Münevver Berksal evlenmişlerdir.

★ Emekli yarbay Necmeddin Şen'in kızı Necmünnisa Şen ile genç baytarlarımızdan Hüseyin Adnan Gürkan evlenmişlerdir.

NİŞAN:

Emekli hariciye memurlarından B. Nureddin Asım Üstmen'in kızı ilk okul muallimlerinden Nezahet Üstmen ile süvari üsteğmeni Kadri Şekip Saygılı nişanlanmışlardır.

ÖLENLER:

Deniz miralaylarından rahmetli B. Şekib'in eşi ve eczacı Rifat Süleyman Pekbilek'in validesi Bayan Rukiye ölmüş, Karacaahmet kabristanına gömülmüştür.

★ Emekli ilk mektep muallimlerinden B. Bahaeddin Hünerli ölmüş, Eyüpte aile kabristanına gömülmüştür.

KONGRE:

Adalar ilk okullardaki yoksul çocuklara yardım cemiyeti yıllık kongresi 17/6/941 salı günü saat 10 da Büyükadada C. H. P. binasında yapılacaktır. Azanın teşrifleri rica olunur.

Peten'in bir mesajı

(Başı 1 incide) [=]

Fransa, sabık müttefikine karşı ilk olarak silâh çekmemiş olmakla müftehirdir.

Mareşal, bilâhare, tecavüze bahane hazırlıyan propagandanın Suriye ve Lübnandaki limanlara Alman kıtaları ihraç edildiği iddiasında bulunmuş olduğunu hatırlatmış ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Siz ki, oralardasınız, bütün bunların yalan olduğunu biliyorsunuz.

Mareşal, uçamıyacak vaziyette bulunan üç yahut dört tayyare haricinde, Suriye ve Lübnanda ne Alman hava kuvvetleri ne de Alman askeri bulunmadığını tasrih eylemiş ve demiştir ki:

Tecavüz, tamamile haksızdır ve Yakın Şarktaki Fransız hükümranlığı yalnız bugün ilk defa olarak tehdit edilmiş bulunmaktadır.

Mareşal, mesajını şöyle bitirmektedir:

Haklı bir dava için, tarihin vatana emanet ettiği arazinin tamamiyeti davası için çarpışıyorsunuz. Bu araziyi müdafaa etmesini bileceksiniz. Benim ve bütün Fransanın temennileri, sizinle beraberdir.

Vişinin feryadı

Vichy, 8 (A.A.) — Salâhiyettar bir membadan tebliğ ediliyor:

İngilizlerin Suriyeye karşı yaptıkları taarruz hiç bir surette kabili müdafaa değildir. Olsa, olsa bu taarruz Çörçil tarafından Fransanın içinde bulunduğu feci vaziyetten istifade ederek, imparatorluğunu ele geçirmek hususunda tatbik edilen plânın bir devamı addolunabilir.

İngiltere, kendi taarruzuna sebep olarak Almanların Suriyeye ihraç edilmesini göstermiştir. Halbuki, Merselkebirde hiç bir Alman yok iken, İngiltere, bizim filomuzu mahvetmiye teşebbüs etmiştir. Dakarda yine hiçbir Alman mevcut olmamasına rağmen bu büyük limanı ele geçirmek teşebbüsünde bulunmuştur. Gabomda, Kamerunda, Yeni Kaledonyada, Tahitide hulâsa İngilterenin Fransaya oyun oynamak istediği her yerde hiçbir Almanın bulunmadığı ayrıca sayanı kayıttır.

Suriyede General Dentz, hiç bir Alman askerinin mevcut olmadığını iddia etmiştir. Yalnız Araka geçmiş olan bazı Alman tayyareleri Suriye tayyare meydanlarında karaya inmişlerdir. Şu saatte manda altındaki bütün memleket dahilinde yalnız üç dört Alman tayyaresi kalmıştır ki, bunlar da uğradıkları hasar neticesi olarak topraklarımıza inmişlerdir.

İngiltere, her vakit takip ettiği usule müracaat ederek Suriye ve Lübnan halkını maddî istifadeler vaadi ile, ablokanın kaldırılması ve Sterlin bloku ile münasebet tesisi gibi, menfaatlerle kendi tarafına çekmiye çalışıyor. Bu da gösteriyor ki, İngiliz istilâsı, her yerde olduğu gibi burada da sırf İngiltere menfaatlerini müdafaa noktasından yapılmıştır. İngiltere, Arkta uğradığı mağlûbiyeti bizim sırtımızdan çıkarmağa uğraşmaktadır. Ayni zamanda bir kısmı bize ait olan Irak petrollerini de müdafaa etmek mevzuu bahistir. Bu son nokta Çin derununda yaşayan büyük kapitalistlerin menfaatleri vaziyete ne kadar hâkim olduğunu gösterir.

İngilterenin bu meseleye de de Gaulle kuvvetlerini de karıştırdığı şayanı kayıttır. Halbuki de Gaulle hiçbir vakit Fransaya karşı harp etmiyeceğini beyanatında söylemiştir. Bu taahhüt, hattâ kendisi ile İngiltere Başvekili Çörçil arasında aktedilmiş olan mukavelenameye bile girmiştir. Halbuki bugün görüyoruz ki, sabık Fransız generali Katru, Surive ve Lübnanı, kendilerine istiklâl vermek vaadi altında, tereddütsüz İngiltereye hediye etmektedir. Bu hareket Fransa devletine ve Suriye ve Lübnan milletlerine karşı tam mânasile bir hiyanettir.

İngilizler, Alman tayyarelerinin karaya inmesine karşı bir aksülâmel olarak Suriyedeki tayyare meydanını bombardıman ettikleri vakit Fransa hükûmeti bu hareketi hasmane bir taarruz olarak telâkki etmemişti. Fakat Surivenin İngiliz kuvvetleri veya İngiliz parası ile yaşayan çeteler tarafından istilâya uğraması Fransa hâkimiyetine karşı hasmane bir harekettir. Buna rağmen hükûmet mahafilinde gerek vaziyet ve gerek muhtemel inkişaflar büyük bir sükûnla ve soğukkanlılıkla takip edilmektedir.

Lübnan hükûmetinin tebliği

Şam, 8 (A.A.) — D.N.B.:

Lübnan hükûmeti, neşrettiği bir tebliğde, Suriye ve Lübnana karşı fena niyetle yapılan gazete ve radyo neşriyatını tebarüz ettirmekte ve bilhassa Lübnan efkârı umumiyesinin bir yabancı devletin muhtemel müdahalesini sempati ile karşılıyacağı iddiasını reddeylemektedir.

Bu tebliğde ezcümle şöyle denmektedir:

Lübnan hükûmeti, Lübnanın kendi mukadderatı hakkında kendisinin karar vermekte olduğunu ve Fransanın memlekette sulh ve emniyeti idame edeceğine tam emniyeti bulunduğunu beyan eder. Buna binaen Lübnan hükûmeti, memleketi bir anlaşmazlığa sürükliyebilecek ve harp meydanı haline sokabilecek mahiyette her türlü sergüzeşt siyasetini reddeyler. Gerek hükûmet, gerek halk, böyle bir ihtimali gayri mevcut telâkki etmenin vazifeleri olduğu fikrindedir.

Weygand Afrikaya döndü

Vichy, 8 (A.A.) — Bir kaç gündenberi Vichy'de istişarelerde bulunan şimalî Afrikadaki Fransız umumî murahhası General Weygand dün tayyare ile şimalî Afrikaya avdet etmiştir.

Müttefikler Suriye için ne diyorlar?

(Başı 1 incide) —/—

düşmanı her bulduğu yerde vurmak, Fransız ana mirasını muhafaza etmek ve müşterek zaferi ve Fransanın istihlâsını yaklaştırmak için her yerde ve mümkün olan bütün nisbette İngiltereye yardım eylemektir ve istikbalde de böyle olacaktır.

Vichy nereden emir alıyor?

Kahire, 8 (A.A.) — Reuter:

Suriye ve Lübnan'daki Fransız kuvvetlerine mensup erler ve erbaşlar arasında Almanlar aleyhine çok derin hissiyat mevcut olduğu malûmdur. Suriye ve Lübnan halkında da ayni hissiyat vardır. Burada beyan edildiğine göre, eğer bir mukavemet vukua gelirse, bundaki kabahat, şimdiye kadar körkörüne Vichy'nin emirlerine itaat etmiş olan zirvedeki şahıslardan mürekkep küçük bir çeteye ait olacaktır. Vichy'nin emirlerinin ise Almanyadan verilmekte olduğu muhakkaktır.

Avustralya başvekilinin beyanatı

Melbourne, 8 (A.A.) — Avustralya başvekili B. Menzies şu beyanatta bulunmuştur:

Düşmanı Libyada ve Suriyede vurmalıyız. Avustralyada kimse, mütecaviz Alman'ın ceza görmeden Vichy'nin bitaraflığı ve mutavaatı arkasında saklanamıyacağını söylemekte tereddüt etmemektedir.

Müttefikler Şama ilerliyor

(Başı 1 incide) /—/

Fakat İngiliz kuvvetleri ile hür Fransız kuvvetlerinin ilerleyişi burada durmıyacaktır. Süratle şimal hududuna kadar ilerlemek ve bütün Suriye sahilini işgal etmek lâzımdır. Büyük miktarda Fransız kıtalarının ve ayni zamanda Suriye halkının, Laval'in Fransası olan Vichy'den bu derece farklı olan hakikî vatanlarının, hakikî Fransanın davetine icabet etmeleri pek ziyade muhtemeldir.

Kahire, 8 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri orta şark umumî karargâhının bu akşam neşrettiği hususî tebliğ:

İngiliz hava kuvvetlerine mensup tayyareler, bugün hududu geçerek Suriye'ye giren İngiliz imparatorluk ve müttefik kuvvetlere tam müzaherette bulunmuşlardır. İlerliyen kıtalar üzerinde karakol uçuşları yapan avcı tayyareleri, hiçbir mukavemetle karşılaşmamışlardır.

İngilizler Şam'a mı yürüyor?

Vichy, 8 (A.A.) — D. N. B.:

Fransız askerî mahfillerinden öğrenildiğine göre, İngiliz kuvvetlerinin Suriye ve Lübnana girmelerini müteakip İngiliz harekâtının cereyan ettiği mıntaka, Şeria vadisidir. Huduttan hemen biraz sonra, arazi çok dağlık ve binnetice çok güçlüklüdür. Merkezde Lübnan dağlarını Antilübnan dağlarından ayıran vadi vardır. Daha şarkta arazi daha ziyade çöl ve binnetice askerî harekâta, bilhassa motörlü ve zırhlı kuvvetlerin harekâtına daha ziyade müsaittir.

Pek muhtemel olarak, İngiliz ve Gol' cü kuvvetlerinin hücumu Merj - Ayum'a müteveccih bulunmaktadır. Bundan başka, bazı hasım kuvvetlerinin Dereab'dan Şam istikametinde harekete geçmiş olduğu müşahede edilmiştir.

Kahire, 8 (A.A.) — İngiliz orta şark umumî karargâhının tebliğinde deniliyordu ki:

Suriye'de, bu sabah erken, General Wilson kumandasındaki müttefik kuvvetler, Alman müstahdimleri ve Alman nüfuzunu devamlı bir sızma ile kendilerine hâkim bir vaziyet temin ettikleri bazı mıntakalardan izale maksadile Suriye hududunu aşmışlardır. Eğer Almanların bu mıntakalarda engelsiz Alman üsleri tesis etmesine müsaade olunursa bu, orta şarkta müttefiklerin vaziyetinin emniyetini tehlikeye koyabilecek ve Arap memleketlernin Mihver devletleri tarafından işgali ile neticelenebilecektir. Bu işte, Fransızların ve Arapların işbirliğinin elde edileceği ümit olunmaktadır.

Londra, 8 (A.A.) — General Dentz'den Vichy'ye gelen ilk telgraflar, Suriyede Cebel Dürüz'de Suveyda'nın hemen cenubunda şiddetli çarpışmalar olduğunu bildirmektedir. Suveyda, Suriye ile şarkî Ürdün arasındaki huduttan takriben 35 kilometre mesafede ve Şam'ın 80 kilometre kadar cenubu şarkisindedir.

General Dentz'in umumî karargâhı Beyrut'dadır.

Fransız tebliği

Beyrut, 8 (A.A.) — Suriyedeki Fransız kuvvetleri kumandanlığının tebliği:

İngiliz kuvvetleri, bu sabah saat üçü 45 geçe Suriye - Lübnan hududuna hücum etmişlerdir. Fransız orduları, bütün noktalarda parlak bir surette mukavemet etmektedir. Üç İngiliz tayyaresi düşürülmüş, müteaddit tank tahrip edilmiştir. Şam, Halep ve Rayak tayyare meydanları düşman tarafından bombardıman edilmiştir.

Suriyede bir çok Alman varmış

Londra, 8 (A.A.) — Reuter:

Şimalî Suriye hududundan alınan haberlere göre, aralarında havacılık teknisiyenleri, tayyare mürettebatı ve propagandacılar da dahil olmak üzere bir çok Alman halen Suriyede bulunmaktadır. Bütün Suriyedeki hava dafi bataryalarının hepsi, Almanların elindedir. Almanlar sivildir.

Suriyede fiyatlar durmadan fırlamaktadır. Meselâ petrol gibi bir çok maddeleri bulmak imkânsızdır.

Ordudaki asker ve erbaşlar arasında hür Fransızlar hareketine ve General De Gaulle'a karşı bir sempati gözükmektedir. Bir yüksek subay dün Filistin'e kaçmış olduğu bildirilmektedir.

Weygand'ın hattı hareketi bilinmiyor

Londra, 8 (A.A.) — Hür Fransızların Londradaki umumî karargâhında, Suriyedeki inkişaf hakkında şimdiye kadar hiçbir haber alınmadığı ve Suriyeye giren hür Fransız kıtalarının hareketi karşısında General Weygand'ın hattı hareketinin malûm olmadığı bildirilmektedir.

Taarruz daha ziyade siyasi mi?

Kahire, 8 (A.A.) — Reuter:

Suriyede harekât, plân mucibince devam etmektedir. Bahis mevzuu olan, askerî bir hareketten ziyade siyasî bir harekettir. Çünkü, Fransızların, istihlâs kuvvetlerine iltihak edecekleri ve Suriye ve Lübnanda yerleşmeğe çalışan Almanları kovmağa yardım eyliyecekleri ümit olunmaktadır.

Harekât, saat 2 de bir askerî ilerleme ile başlamıştır. Fakat Almanları kovmak üzere Fransızların işbirliğinin elde edileceği ümidi iyi haber alan Kahire mahfillerinde kuvvetle tebarüz ettirilmektedir, ilerleme neticesinin bir askerî hareket olup olmıyacağı meselesi, tamamiyle Fransızların aksülâmeline bağlı bulunmaktadır.

Bu mesele ile alâkadar olarak İngiliz hükûmetinin 1 temmuz 1940 tarihli deklârasyonu hatırlatılmaktadır. Bu deklârasyon şöyle demekte idi: İngiltere, Suriye ve Lübnan'ın hasım bir devlet tarafından işgal edilmesine ve İngilterenin müdafaasını deruhte eylediği orta şark memleketlerine karşı hücum üssü olarak kullanılmasına müsaade edemez.

Suriye ve Lübnan hakkında muhtemel olarak ablukanın kaldırılması vaadi ile alâkadar lüzumlu talimat, İngiliz bahriyesine şimdiden verilmiş bulunmaktadır.

Vaziyette sarahat yok

Kahire, 8 (A.A.) — Müttefik kuvvetler, Suriyede bazı terakkiler kaydetmiştir. Bir mukavemetle karşılaşılıp karşılaşılmadığı malûm olmadığı gibi Fransızların hattı hareketi de bilinmemektedir. Salâhiyetli mahfillerde, vaziyet hakkında çok sarih malûmat mevcut değildir.

Harekâta iştirâk eden müttefikler

Londra, 8 (A.A.) — Bugün Londrada öğrenildiğine göre, Suriyedeki harekâta, tayyarelerin müzahereti ile iştirâk eden müttefik kuvvetler arasında, İngilizler, Avustralyalılar, Hintliler ve hür Fransızlar vardır.

İskenderiyeye yeni bir akın

Kahire, 8 (A.A.) — Mısır Dahiliye Nezaretinin tebliği:

Cumartesiyi pazara bağlıyan gece, İskenderiyeye bir hava hücumu yapılmıştır. Ölü ve yaralıların fazla olmasından korkulmaktadır. Bir çok bomba atılmış ve mühim hasar vukua getirilmiştir. Zayiatın katî miktarını tesbit henüz mümkün değildir. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştü[illegible]

Telgraf, Telefon ve Ajans Haberleri

Bağdat

Her gün biraz daha normal hayata kavuşuyor

Bağdad, 8 (A.A.) — Bağdadta vaziyet gittikçe düzelmekte ve sokaklarda seyrüsefer artmaktadır. Fakat tabiî şartların daha bir müddet geçmeden tekrar teessüsü beklenmektedir. Bağdad civarında camilerle diğer mukaddes yerlerin İngiliz bombardımanları yüzünden hasara uğradığı hakkındaki şayialar tekzip edilmektedir. İngiliz tayyareleri mukaddes yerlere bomba atmamak için büyük bir dikkat göstermişlerdir.

Yeni Sırp - Hırvat hududu tesbit edildi

Berlin, 8 (A.A.) — Bir hususî muhabir bildiriyor:

Salâhiyettar bir kaynaktan öğrenildiğine göre, Hırvatistan ile halen Alman işgali altında bulunan Sırbistan arasındaki yeni hudut, Novisad'a kadar Tunayı, bilâhare Karadağ ile muvazi surette yaptığı bir kavise kadar Drina nehrini ve Drina'dan karadağ'a kadar da tesbit olunmamış bir hattı takip etmektedir.

Macaristanın arzu ettiği liman hakkında ketumiyet muhafaza olunmaktadır. Mamafih, ancak Fiume'de bir serbest limanın bahis mevzuu olabileceği tahmin edilmektedir.

Gaull taraftarı 2 zabit idam edilecek

Vichy, 8 (A.A.) — Clermont Ferrand divanı harbi, dün, General De Gaulle taraftarı iki subayı ölüme mahkûm etmiştir. Divanı harbin müteakip celsesinde de üstüvadaki Fransız ordusuna mensup 3 kişi İngilizler lehinde propaganda yaptıkları için 3 sene hapse, altı sene medeni haklardan istifade edememeğe mahkûm edilmiştir. Mahkûmlara ait emlâkin müsaderesine de karar verilmiştir.

Vinant

Amerika yardımının gittikçe arttığını beyan etti

Vaşington, 8 (A.A.) — Birleşik Amerikanın Londra büyük elçisi Vinant, dün Hariciye Nezaretine bir ziyaret yapmıştır. Vinant cuma günü âyan azası önünde yaptığı haber verilen beyanat hakkındaki haberleri teyit veya tekzipten imtina etmiştir. Bununla beraber her hangi bir tarafta veya İngilterede barıştan bahsedilmesine doğru bir temayül müşahade edip etmediği hakkında sorulan bir suale sefir şu cevabı vermiştir:

Hükûmette hiç bir tereddüt mevcut değildir. Bu milletin mu harebesidir ve millet te bunu biliyor.

Vinant, Amerikan yardımının Atlas denizini gittikçe artan bir miktarda geçmekte olduğunu ilâve eylemiştir.

Brest doklarına hava hücumu

Londra, 8 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri, gece Brest doklarına hücumlar yapmışlardır.

Stratmore vapuru Cebelüttarıktan ayrıldı

La Linea, 8 (A.A.) — Stratmore vapuru Cebelitarıktan tahliye edilen 2000 kişiyi hamil olduğu halde dün öğleden sonra Atlantik istikametinde denize açılmıştır. Bu vapurun meçhul bir sebepten dolayı bir hafta içinde iki defa Cebelitarıktan ayrıldıktan sonra tekrar döndüğü malûmdur.

Gl. Katru

(Başı 1 incide) =

âsi kuvvetlere harp malzemesi vermiştir. Suriyeye Alman sızması başlamıştır. Vichy hükûmeti, Suriye ve Lübnanı tamamile Alman kontrolü altına koyacak mahiyette tedbirler almakta devam etmektedir.

Mütareke şeraitini pek çok tecavüz eden ve Fransanın sabık müttefiklerine karşı her hangi bir harekete geçmesine şerefinin mâni olduğu hakkında Mareşal Petenin son beyanatı ile tam tezat halinde bulunan böyle bir hareketi İngilterenin müsamaha ile karşlaması beklenemez.

Buna binaen, imparatorluk kuvvetleri tarafından müzaheret gören hür Fransız kuvvetleri, bu sabah erken Suriye ve Lübnana girmişlerdir.

Gl. Ketru'nun beyannamesi

Kudüs, 8 (A.A.) — General Katru, Suriyelilere ve Lübnanlılara hitaben neşrettiği beyannamede şunları söylemektedir:

Büyük Britanya kuvvetlerinin de iltihakile hür Fransız kuvvetlerinin topraklarınıza girdiği şu anda Fransanın şark mümessili sıfatile bütün salâhiyetleri ve mesuliyetleri deruhte ediyorum. Bu beyanatı hakikî Fransa ile ve onun ananelerile birat ettiğim hür Fransa namına ve onun şefi General de Gaulle namına neşrediyorum. Bu fırsatla manda rejimine nihayet vererek sizleri serbest ve müstakil ilân ediyorum. Hür Fransa kuvvetlerile İngiliz kuvvetlerinin hudutlarınıza tecavüz etmesi hürriyetinizi kaldırmak için değil, bilâkis sizlere hürriyet temin etmek içindir. Bu yürüyüşümüz Suriyedeki Hitler kuvvetlerini tardetmek ve Irakın İngiltereye ve bize karşı bir üs olarak düşmana hizmet etmesine mâni olmak içindir.

Hürriyet için harp eden bizler düşmanın memleketinizi bu kadar ezmesine bütün insanlarınızı, bütün emval ve eşyanızı kendi kontrolü altına alarak hepinizi esir menzelesine indirmesine mâni olmak içindir.

İngilterenin Kahire sefirinin beyannamesi

Kahire, 8 (A.A.) — İngiltere hükûmeti namına hareket eden Kahire büyük elçisi Sir Miles Laupsan Suriyelilere ve Lübnanlılara hitaben bir beyanname neşretmiş ve müttefiklere yardım ve onlara itimat ettikleri takdirde İngiltere hükûmetinin kendisile iş birliği yapmış olan bütün milletlerin müstefit oldukları menafii onlara da temin edeceğini bildirmiştir. Beyanname şu noktaları ihtiva etmektedir:

Abloka kaldırılacak ve sizlerin sterlin bloku ile derhal münasebata girmeniz temin olunacaktır. Bu hal ihracat ve ithalât hususunda da sizlere fevkalâde büyük menfaatler temin edecektir. Mallarınızı memleketlerde serbestçe satacak ve istediğiniz şeyleri serbestçe satın a[illegible]

Kıbrıs'ta

Halk hava akınlarına karşı şehirlerin dışına yerleşiyor

Lefkoşa, 8 (A.A.) — Halen mihver tayyareleri Kıbrıs üzerinden yalnız Yunanistanla Suriye arasında normal yollarını değiştirmiye mecbur kaldıkları zaman uçuyorlar. Normal yol, 12 ada üzerindedir. Böyle bir mecburiyet halinde mihver tayyareleri çok yüksekten uçmaktadırlar. Resmen bildirildiğine göre, düşman tayyareleri dün sabah Kıbrıs üzerinden uçmuşlarsa da hiç bir bomba atılmamıştır. Kıbrıslılar şehirlerin dışında yerleşmeğe çalışıyorlar. Kendi arzuları ile şehirleri tahliye edenler arasında, maden sanayiinde alâkaları olan ve birleşik Amerika hükûmetinin iki ay evvel yaptığı ihbara rağmen memlekette kalmış bulunan küçük bir Amerikan grupu da vardır.

İsviçre gazetesinin bir hatası

(Başı 1 incide) —

olduğunu gösteren canlı misallerdir. Bize karşı ne kadar büyük kuvvet kullanılırsa kullanılsın gayeye varmak için düşmanın ödeyeceği bedel o kadar büyüktür ki, tâlî mahiyette hiç bir askerî gaye bu kadar ağır bir bedel ödemeği göze aldıramaz.

Biz kapılarımızı sımsıkı kapalı tutmakla Türk - Alman dostluğuna da hizmet ettiğimize kaniiz. Almanlar bizi içimizden çöktüreceklerini ve hafif bir yolla ele geçireceklerini ümit etseler, arzu ve iştahlarını zaptedemezler ve ileri atılırlar. Çünkü mümkün olan her yeri istilâ etmek Almanlarm bir defa başladıkları gidişin zarurî bir icabıdır. Halbuki böyle bir teşebbüs Almanlara pek pahalıya oturacağı gibi, iktısaden bizim fazla mahsullerimizden istifade imkânlarını kendileri için tıkar ve araya bir daha silinmiyecek bir emniyetsizlik ve düşmanlık sokar.

İşte biz, Avrupadan Orta Şarka giden köprüye gevşemez bir irade ve tam hazırlıkla bekçilik etmekle hem kendi istiklâlimizi hem taahhütlerimizin icabını, hem hakikî bir sulhe ait prensipleri, hem de Türkiye ile Almanya arasındaki müşterek iktısadî menfaatleri kurduğumuza kâiliz. Almanlardaki akıl ve mantık tam bir iflâsa uğramazsa tazyik karşısında bırakılmıyacağımızı ve sonuna kadar harp harici kalarak icabında devamlı bir prensip sulhünü kin ve nefretlere ve dar ihtiraslara karşı müdafaa edebilecek bir mevkide kalacağımızı ümit ediyoruz.»

Ahmet Emin YALMAN

Mısır

(Başı 1 incide) [**]

lunan yaralıları ziyaret etmişlerdir.

Berlin haberdar değil

Berlin, 8 ,A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Yabancı gazeteciler, dün Alman Hariciye Nezaretinden, İskenderiyenin bombardımanı dolayısile Mısırın protestosu hakkında haber almak istemişlerdir.

Gazetecilere, böyle bir Mısır protestosunun şimdiye kadar Berline gelmemiş olduğu cevabı verilmiştir.

Berlindeki düşünceye göre, böyle bir protesto, nazarı dikkate alınması için, İsveçin salâhiyettar olmadığını bildirmesinden dolayı, İran vasıtasile verilmelidir. Esasen burada, mihver askerî harekâtının sivil hedefleri istihdaf etmediğini tebarüz ettiren Alman ve İtalyan deklârasyonları tebarüz ettirilmekte, ve Almanlar tarafından şu cihet kaydolunmaktadır ki, İskenderiye bir harp limanıdır ve bir İngiliz deniz üssüdür. Eğer İngilizler bu vakada da bir kere daha, sivil hedefler fikrinin arkasına gizlenmeğe çalışırlarsa, bu ancak itibardan düşürücü bir hareket teşkil edecektir.

Amerika

Yeni sınıfından üçüncü zırhlıyı denize indirdi

Camadan «Nev-Jersey», 8 (A.A.) — 9 adet 16 pusluk topla mücehhez bulunan «Southdakota» zırhlısı dün Camden'de denize indirilmiştir. Geminin inşası 13 milyon sterline mal olacaktır.

Bu merasim münasebetile söz söyliyen Birleşik Amerika bahriye nazırı Albay Knoks ezcümle demiştir ki:

Dünyanın bugüne kadar görmediği en büyük deniz kuvvetini tesis etmeliyiz.

«Southhakota» zırhlısı North caralina ve Vaşington zırhlıklarının sınıfına mensuptur.

Camden tezgâhlarında diğer harp gemilerinin inşaatının inkıtaa uğramasına mâni olmak üzere tezgâhların diğer kısımlarında çalışan işçiler, merasim esnasında dahi çalışmalarına devam etmişlerdir.

Ancak yemek tatilinden istifade eden işçiler merasime iştirak etmişlerdir.

Romanyanın nüfusu

Bükreş, 6 (A.A.) — D. N. B.: 6 nisanda yapılan nüfus sayımına nazaran Romanyanın nüfusu takriben 13 milyondur. Bükreşin nüfusu hemen hemen bir milyonu bulmaktadır. İstatistik merkez ofisi iptidaî mesaisini bitirmiştir. Yakında sayıma ait hakikî rakkamlar neşredilecektir.

Kısa Haberler:

★ Kahire, 8 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri tebliği:

5 - 6 haziran gecesi İngiliz tayyareleri Bingaziye hücum etmişlerdir. Üslerine dönerken bir kaç İngiliz tayyaresi Mantubada yerde duran düşman tayyarelerini mitralyöz ateşine tutmuşlardır.

★ Kahire, 8 (A.A.) — İngiliz tebliği:

Libyada, Tobrukta, iki taraftan topçu faaliyeti olmuştur. Sollum mıntakasında, şiddetli keşif kolları faaliyeti devam etmiştir.

★ La Linea, 8 (A.A.) — Argus tayyare gemisi Cebelitarıktan hareket etmiştir. Atlantik istikametinde denize açılan gemiye iki torpido muhribi refakat etmektedir.

Martinik

(Başı 1 incide) */*

süratle kabulünü kolaylaştırmak hususunda mutabık kalmışlardır. Lâyiha pazartesi günü Senatoya gelecek ve derhal müzakereye başlanması istenecektir.

Amerika notanın cevabını hazırlıyor

Vaşington, 8 (A.A.) — Hariciye nezareti Vichy ile Vaşington arasındaki münasebetler hakkında bir kaç gün evvel alınan Fransız notasına verilecek cevabı hazırlamaktadır. B. Hull tarafından Fransa hakkında yapılan beyanat bu cevabın mahiyeti hakkında sarih bir fikir vermektedir. Umumiyetle kabul edildiğine göre B. Henry Haye'ın cuma günü yaptığı gibi hareketler notayı hafifletmeğe muvaffak olamıyacaktır. Çünkü hükûmetin Fransaya veya bugünkü Fransız şeflerine karşı sabrının tükendiğini gösteren bir çok alâmetler vardır.

Müteaddit haberlere göre, Birleşik Amerikanın Vichy'deki sefiri Amiral Leahy'ye karşı son zamanlarda beklenen açıklık gösterilmemiştir ve Vichy'nin hattı hareketinin Amerikada yanlış anlaşılmakta olduğu hakkında Fransız mümessilleri tarafından yapılan beyanattan sonra Darlan tarafından harpcuyane beyanatta bulunulması Vaşingtonda infial uyandırmıştır. B. Hull'ün Fransız sefiri B. Haye'yi, ısrarla vaki taleplerine rağmen, kabul edecek vakit bulamamış olması da mânidar telâkki edilmektedir. Bu mülâkat pazartesi günü yapılacaktır. B. Hull'ün sefirler hakkında bu suretle hareket etmesi her zaman vaki olan bir şey değildir.

Vaşingtondaki memurların hattı hareketi, Amerikanın cevabı verildiği zaman Vichy'nin Amerikan hattı hareketini veya Amerika hükûmetinin son Fransız icraatı hakkında ne düşündüğünü yanlış anlamak için hiçbir vesileye malik bulunamıyacağını katî surette göstermektedir ve Fransanın hem Almanya hem de Amerika tarafından dostlar idamesine intizar edeceği açık su[illegible]

Boğaziçi Vapurlarınnın Yaz Tarifesi

Pazardan Başka Günler İçin İskelelerden Köprüye

	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.
Anadolukavağından	5,40	6,50	7,25	9,00	10,20	12,00	13,35	16,30	17,20	19,00	21,05*														
Rumelikavağından	5,48	7,00	7,35	9,10	10,10	12,08	13,45	16,40	17,30	19,10	21,15*														
Yenimahalleden	6,00	7,15	7,50	8,45	9,30	10,35	12,20	14,00	15,20	16,55	17,45	19,29	21,30*												
Sarıyerden	6,04	7,19	7,54	7,49	9,34	10,39	12,24	14,04	15,24	16,59	17,49	19,29	21,34*												
Büyükdereden	6,10	7,25	8,00	8,55	9,40	10,45	12,30	14,10	15,30	17,05	17,55	19,35	21,40*												
Kireçburnundan	6,16	7,32	8,07	9,47	10,51	12,36	14,16	17,12	19,42																
Trabyadan	6,22	7,40	7,45	8,15	9,05	9,55	10,57	12,42	12,50	14,22	15,40	17,20	18,04	19,50	19,55	21,50*									
Beykozdan	6,05	7,20	7,35	8,00	8,05	9,35	11,10	11,15	12,55	14,35	14,40	15,50	17,05	17,25	17,55	20,05	22*	22,05**							
Paşabahçeden	6,13	7,28	7,56	8,09	9,44	11,18	10,41	13,03	14,49	15,58	17,15	17,16	18,04	20,14	22,14**										
Yeniköyden	5,55	3,31	7,00	7,45	7,50	8,25	8,30	9,15	9,20	10,05	10,10	10,50	11,25	12,25	13,00	14,25	14,45	17,30	17,35	17,45	18,33	20,00	22,10		
Çubukludan	6,21	7,36	8,18	9,53	11,26	10,32	13,11	14,58	16,05	17,08	18,13	20,23	22,23**												
İstinyeden	6,37	7,52	8,37	9,21	10,17	10,35	11,40	13,07	14,51	17,36	17,42	20,06													
Kanlıcadan	6,28	7,43	8,25	10,00	10,27	11,33	13,18	15,05	16,13	17,00	18,20	20,30	22,30**												
Emirgândan	6,45	8,00	8,45	9,28	10,25	10,35	11,40	13,15	14,57	17,50	20,13	22,20*													
Rumelihisarından	6,52	8,07	8,52	9,20	9,35	10,32	10,27	11,47	13,22	15,05	17,10	17,57	18,57	20,20	20,35	22,27*									
Anadoluhisarından	6,35	7,50	7,53	8,33	10,08	11,40	11,45	13,25	13,35	15,12	16,20	18,28	20,38	20,43	22,38**										
Küçük plâjdan	7,45	9,42	10,12	10,17	10,40	10,31	11,44	13,29	13,39	15,12	15,16	16,24	17,20	17,48	18,05	18,32	19,05	20,27	20,42	20,47	22,35*				
Kandilliden	6,41	7,45	8,00	8,40	8,43	10,18	10,25	11,25	11,50	13,35	13,45	15,22	15,30	16,30	17,26	18,38	20,48	22,45**							
Bebekten	7,00	7,15	8,00	8,45	8,50	9,30	10,10	10,47	10,50	11,55	13,30	13,52	15,20	15,22	18,12	18,17	19,22	20,55	22,45						
Vaniköyden	5,50	6.30	7,10	7,55	8,57	9,35	10,32	11,00	12,02	14,00	14,17	15,12	15,30	16,37	17,33	18,12	19,02	20,32	21,03						
Arnavutköyden	6,48	7,00	7,22	7,48	8,07	8,52	9,25	9,37	12,02	13,37	15,38	17,40	18,10	18,20	18,45	19,15									
Çengelköyünden	5,57	6.37	7,17	8,02	9,05	9,45	10,40	11,10	12,10	12,50	14,07	14,10	15,45	16,40	17,25	17,47	18,05	18,52	18,55	19,50	19,35	20,25	21,10		
Beylerbeyinden	6,02	6,43	7,23	8,08	9,11	9,51	10,46	11,16	12,16	12,56	14,13	15,51	16,34	17,19	17,53	17,59	18,58	18,49	19,41	19,44	20,19	21,16			
Ortaköyden	7,00	7,35	8,20	9,05	9,50	12,15	13,50	18,32																	
Kuzguncuktan	6,10	6,50	7,30	8,15	9,20	10,00	10,50	11,25	12,25	13,05	14,20	15,58	18,00	19,05	19,15	19,50	21,23								
Üsküdardan	6,20	7,00	7,10	7,40	8,20	8,25	9,00	9,30	10,10	11,00	11,35	12,05	12,35	13,15	13,55	14,30	15,05	15,40	16,05	16,55	17,35	18,10	18,15	19,05	
	19,15	20,00	20,45	21,05	21,30	22,30	23*	23,05*																	
Beşiktaştan	7,18	7,42	8,22	9,12	9,57	11,02	12,20	13,57	17,45	18,10	18,40														

1 — Trabyadan 12,50 vapuru cumartesi günleri 12,45 de Büyükdereden hareket edecektir.
2 — (*) İşaretli seferler 16 hazirandan itibaren yapılacaktır.
3 — (**) İşaretli seferler 21 hazirandan itibaren yalnız cumartesi günü yapılacaktr.

İyi ve güzel traş olmak isterseniz:
POKER
Traş bıçaklarını
MUHAKKAK KULLANINIZ
ve her yerde POKER tıraş bıçakları isteyiniz.

Eti Bank Umum Müdürlüğünden:

Bankamızın,
a — Ereğli kömürleri işletmesi, Zonguldak
b — Garp linyitleri işletmesi, Balıkesir,
c — Mahrukat bürosu, Ankara
d — Ereğli kömürleri işletmesi,
Kok ve ihrakiye servisleri Ankara, İstanbul, İzmir, Mersin, Ereğli «Karadeniz»

Yukardaki müessese ve servislerinin, taş kömürü, linyit, kok, Briket ve tali maddelerinin alım ve satımından mütevellit bilûmum mevcudat, taahhüdat ve matlubatı bütün hukuk ve vecaibile yeniden teşkil eylediğimiz,

Mahdut mesuliyetli
TÜRKİYE KÖMÜR SATIŞ VE TEVZİ MÜESSESESİ
firmasına devredilmiştir.

Alâkadarların 1 haziran 941 tarihinden itibaren:

1 — Her cins taş kömürü, kok, briket ile tali maddeleri için FOB olarak yapılacak talepler müessesenin merkezine:

Adres: Atatürk bulvarı 21/23, Yenişehir, Mühendisler birliği binası, Ankara.

2 — Linyit kömürü için yapılacak müracaatların eskisi gibi, «Garp linyitleri işletmesi» Balıkesir, adresine,

3 — Mahalli ihtiyaçlar ile «taş kömürü, kok kömürü, linyit» ihrakiyelik kömürler için o mahaldeki şube veya acentelerimize» İstanbul, İzmir, Zonguldak, Mersin, Ereğli «Karadeniz» de şube ve depolarımız olduğu gibi muhtelif şehirlerde acenteler vardır.»

4 — Mahrukat kanunu mucibince evvelce intihap edilmiş ve mukavelesi henüz hitama ermemiş acentelerimiz ile diğer müstehliklerin Ankara merkezine.

5 — Taş kömürü, linyit, briket, kok ve tali maddelerinin ihracatı işlerine müteallik hususat için Ankara merkezine,

Yukardaki adreslere müracaat etmeleri rica olunur. Merkez, şube ve depolarımızın telgraf adresleri: Mahrukat. (3003 - 4257)

Eti Bank Mahrukat Bürosundan:

Müessesemizle müşteriler arasında yapılmış olan mukavelelerden mütevellit bilcümle haklarımızı 1.6.941 tarihinde kurulan ve merkezi Ankarada bulunan «Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi» ne devrettiğimizi ve müşterilerimize karşı olan vecibelerimizi de bu müessesenin tamamen tekabül eylediği ilân olunur. (3006) (4260)

Türkiye Cümhuriyeti
Ziraat Bankası
Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası
Şube ve ajans adedi: 265.
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,000 lira ikramiye veriyor.

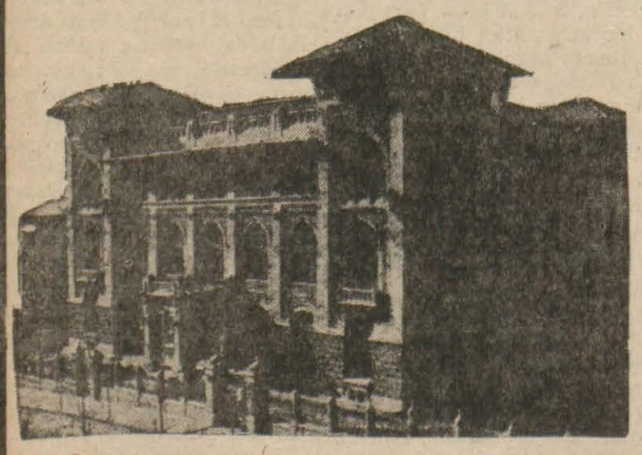

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet	1,000	liralık	4,000	lira	100 adet	50 liralık	5,000	lira
4 »	500	»	2,000	»	120 »	40 »	4,800	»
4 »	250	»	1,000	»	160 »	20 »	8,200	»
40 »	100	»	4,000	»				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.
Kur'alar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül, 11 Birincikânunda çekilecektir.

Bolu Orman koruma 1. alay 2. tabur komutanlığından:

Münakasanın yapılacağı mahal	Cinsi	Miktarı kilo	Muvakkat teminatı Lira Kr.	Münakasanın tarihi	gün	saat	Münakasanın sureti icrası
Bolu kışlasında satınalmada	Ekmek	190.000	1852.50	18.6.941	Çarşamba	9	Kapalı zarf
» » »	S. eti	43.000	1290.00	18.6.941	Çarşamba	10	
» » »	Sadeyağ	4.300	470.85	18.6.941	Çarşamba	15	

(4149)

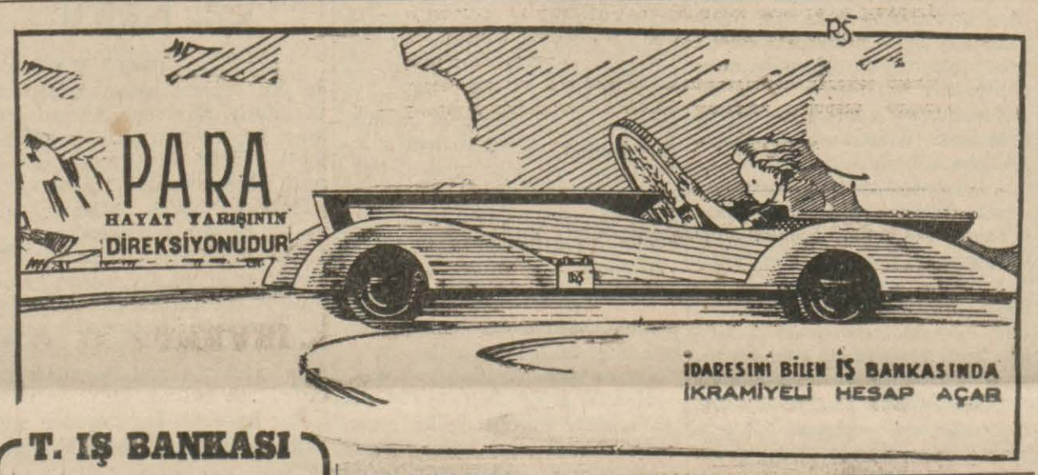

T. IŞ BANKASI
Küçük Tasarruf Hesapları
1941 İKRAMİYE PLÂNI
KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.
1941 İkramiyeleri

1 adet	2000	liralık	= 2000.—	L.
3 »	1000	»	= 3000.—	»
2 »	750	»	= 1500.—	»
4 »	500	»	= 2000.—	»
8 »	250	»	= 2000.—	»
35 »	100	»	= 3500.—	»
80 »	50	»	= 4000.—	»
300 »	20	»	= 6000.—	»

DOKTOR
ÇİPRUT
Cildiye ve Zühreviye Mütehassısı Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartmanı
Tel: 43353

Dr. İS. de
TARANTO
DAHİLİ HASTALIKLAR
MÜTEHASSISI
Tünel Şahdeğirmeni Sok. No. 5
Tel. 49206
3 ten 5 e kadar

Abone Ücreti

Türkiye dahilinde:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
1400	750	400	150 Kş.

Hariç memleketlere:

Senelik	6 aylık	3 aylık	Aylık
2700	1410	800 Kş.	yoktur

VATAN Gazetesi

İLÂN FİYATLARI	Kuruş
Başlık maktu olarak	750
1 inci sayfa santimi	500
2 » » »	350
3 » » »	300
4 » » »	100
5 » » »	75
6 » » »	50

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:
AHMET EMİN YALMAN
Basıldığı yer: VATAN MATBAASI

Devlet Demiryolları İlânları

Memur alınacak

1 — Devlet demiryolları istasyonu sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile orta mektep mezunlarından hareket memurı, namzedi alınacaktır.
2 — Müsabakada kazananlara 60 lira ücret verilecektir.
3 — Müsabaka imtihanı 16.6.941 tarihinde saat 14 te Haydarpaşa, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malatya, Adana, Afyon, İzmir, Sirkeci ve Erzurum işletme merkezlerinde ve Sıvas, Eskişehir cer atelyelerinde yapılacaktır. Müracaatlar bu işletme ve atelye müdürlükleri ve istasyon şefliklerince kabul olunur.
4 — Müsabakaya iştirak şeraiti şunlardır:
1 — Türk olmak,
2 — Ecnebi bir kimse ile evli olmamak,
3 — 18 yaşını bitirmiş ve 30 zu geçmemiş olmak. «30 yaş dahil»
4 — Askerliğini yapmış veya askerliğini yapmasına en az bir sene zaman kalmış olmak,
5 — Müsabakada muvaffak olanların bilâhare idare doktorları tarafından yapılacak muayenede sıhhi durumları demiryol işlerinde vazife görmiye elverişli bulunmak,
6 — Müracaat istidalarına bağlanacak vesikalar şunlardır:
Nüfus cüzdanı, diploma veyâ tasdikname, askerlik vesikası, polisten tasdikli iyi huy kâğıdı, çiçek aşısı kâğıdı, evli olanların evlenme cüzdanı, 6 adet vesikalık fotoğraf.
7 — Daha fazla malûmat almak istiyenlerin işletme müdürlüklerine veya istasyon şefliklerine bizzat müracaat etmelidirler.
8 — İstidalar en son 14.6.941 günü saat 12 ye kadar kabul olunur.
2849 — 4063)

★

Muhammen bedeli 30030 (otuz bin otuz) lira olan takriben 462 m3 meşe dilme ve kalas 17,6,941 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 2252,25 (iki bin iki yüz elli iki lira yirmi beş kuruş) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 150 kuruşa Ankara, İzmir, Haydarpaşa ve Eskişehir veznelerinde satılmaktadır. (4236)

★

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı iki grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 12.6.941 perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin her grupun hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — Muhtelif ebatta 8000 adet gaz idrofil ile 1500 adet gaz iodoforme muhammen bedeli 970 lira, muvakkat teminatı 72 lira 75 kuruş olup eksiltmesi saat (10,45) onu kırk beştedir.
2 — 5000 adet harp paketi muhammen bedeli 1375 lira, muvakkat teminatı 103 lira 13 kuruş olup eksiltmesi saat (11) on birdedir.
(4087)

İstanbul Fiat Mürakaba Komisyonundan:

72 numaralı ilân:

5 M3 lük bir tüp oksijenin fabrika fiyatı azami 250 ve fabrikadan uzak mahallerdeki satış yerlerinde azami 295 kuruştur. (4413)

TERCİH

ÇAPAMARKA
KOMPRİMELERİ

Tercih: Sizi aldatmıyacak en doğru hakikat işaretidir. Külfet ve emek istemeden tavuk suyu ile mamul bir komprime, muhtaç olduğunuz kaloriyi ve huzuru temin eder.
BÜYÜK BAKKALİYE MAGAZALARINDA VARDIR.

Garp Linyitleri İşletmesinden:

Müessesemizle müşteriler arasında linyit kömürü satışları hakkında yapılmış olan mukavelelerden mütevellit bilcümle haklarımızı 1.6.941 tarihinde kurulan ve merkezi Ankarada bulunan «TÜRKİYE KÖMÜR SATIŞ VE TEVZİ MÜESSESESİ» ne devrettiğimizi ve müşterilerimize karşı olan vecibelerimizi de bu müessesenin tamamen tekabül eylediği ilân olunur. (3005 — 4259)

Çocuk Bahçeleri, Talebe Tatil Kursları, Çocuk Kampları İstanbul Maarif Müdürlüğünden:

1941 yaz devresinde vilâyetimiz ilkokul talebesinin neşeli ve istifadeli bir tatil geçirmelerini temin maksadile 23 haziranda çocuk bahçeleri, 30 haziranda çocuk kampları ve 14 temmuzda tatil kursları açılacaktır.

1 — ÇOCUK BAHÇELERİ: Öğretmenlerin nezareti altında her talebeyi meşgul edecek oyun levazımı, mecmua ve kitap gibi vasıtalarla çocukların neşeli ve istifadeli tatil geçirmelerine yardım eder.

2 — TATİL KURSLARI: Bilgilerini çoğaltmak istiyen veya zayıf bir ders zümresinden noksanlarını tamamlamak ihtiyacında olan çocuklara mahsustur. Bu kurslarda çocuklar kütüphaneden ve kurs idaresinin tertip edeceği tenezzüh ve tetkik ziyaretlerinden ve ayni binada bulunan çocuk bahçesinin eğlenceli faaliyetlerinden istifade edebilirler.

3 — ÇOCUK KAMPLARI: Talebeye gelecek ders yılı için taze kudretler kazandırmağa, kamp hayatının çocuklar için hem sıhhi, hem fikri bakımdan faydalı olmasına ve çocukların toplu bir hayatın neşe ve eğlencelerinden faydalanmalarına çalışır.

4 — Çocuk bahçeleri ve tatil kursları parasızdır. Bir ay devam edecek yatılı tatil kamplarında yemek parası olarak 20 lira ücret alınır ve bu ücretten her ailenin gelirine göre tenzilât yapılır.

5 — Çocuklarını sokakların fena tesirlerinden kurtararak onlara neşeli ve istifadeli bir yaz tatili temin etmek istiyen velilerin her kazada Maarif memurlarına veya maarif müdürlüğü gençlik ve spor bürosuna müracaat etmeleri lâzımdır. (4350)

Devlet Denizyolları İşletmesi İlânları

9 HAZİRANDAN 16 Hazirana Kadar

Muhtelif Hatlara Kalkacak Vapurların İsimleri Kalkış Gün ve Saatleri ve Kalkacakları Rıhtımlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Erzurum), Perşembe 12 de (Tarı) ve Pazar 16 da (Karadeniz). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Anafarta). Sirkeci rıhtımından.
Mudanya hattına	— Pazar, Pazartesi, Salı 9,50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Sus), Cumartesi 14 de (Marakaz). Tekmil Mudanya postaları Galata rıhtımının Karaköy cihetine yanaşır ve ayni mahalden kalkarlar.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba, Cuma 8,00 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	—Salı ve Cuma 19 da (Mersin). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Antalya). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rıhtımından.
İzmir 1. sürat hattına	— Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.
İzmir 2. sürat postası	— Perşembe 13 de (Kadeş). Galata rıhtımından.
Çanakkale ilâve postası	Perşembe 9 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.

NOT:
Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında. 42363
Galata Şube Acenteliği	— Galata rıhtımı, Mıntaka Liman Reisliği binası altında 40133 227
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu salonu.

(4421)